

RAKENTAJA

Numero **10**
Perjantai 14.10.2016

MP2 Itella Oyj

2 **Lauri Viita** kasvoi kirvesmiehestä runoilijaksi.

14 **Norjassa** löytyisi rakentajille töitä, mutta ilman kielitaitoa ei pärjää.

16 **Kontiotuotteella** tiivis työporukka tekee uutta hirttä.

Lauri Viidalle runouden perinteiset keinot eivät ole pelkkiä koristeita, Sakari Katajamäki miettii.

Kirvesmiehen veistelemät runot

Lauri Viidan runokokoelmien ulkopuolelle jääneitä runoja on julkaistu satavuotisjuhlan kunniaksi. Viita-arkistot eivät ole vielä täysin tyhjentyneet.

Jukka Nissinen

Suomalainen kasvattakoon lastaan mielenvaltaan mielivaltaa vastaan.

Lauri Viita

Kirvesmies **Lauri Viidan** syntymästä on tänä vuonna tullut kuluneeksi sata vuotta ja tapahtumaa juhlietaan monella tapaa. Tampereen Työväen Teatterissa saa piakkoin ensi-iltansa Viita-näytelmä. **Olli Löytty** on toimittanut *Luojan palikkaleikki* -teoksen, jossa analysoidaan Viidan tuotantoa. Tampereelainen muusikko **Nicolas Kivilinna** on julkaissut Viidan teksteihin sävelletyn EP-levyn.

Erityisesti **Sakari Katajamäelle** Viidan juhluvuosi on ollut kiireistä aikaa. Keväällä ilmestynyt väitöskirja käsitteli *Kukunor*-saturunoelmaa. Katajamäki on myös toimittanut Ne runot, jotka jäivät -kokoelman, johon on kerätty Viidan lehdistä julkaistuja tai täysin julkaisemattomia runoja.

– Viita selvästi kiinnostaa yleisöä, Katajamäki toteaa.

Katajamäelle on ollut pienoinen yllätys, kuinka tuottelias kirjoittaja ja juhlapuhuja Lauri Viita oli ollut. Aamulehti ja Parnasso olivat Viidan vaikutuisia julkaisukanavia, mutta sen lisäksi Työväen Joululehti ja monet TUL:n julkaisut saivat palstantäytetä Viidalta.

– Viita toimi Pispalan Tarmon sihteerinä ja puheenjohtajana, Katajamäki muistuttaa.

Tuottelias kirjoittaja ehti myös kiertää kirjallisuuseroissa kertomassa työstään ja keskustelemassa harrastajakirjoittajien kanssa. Jatkosodan jälkeen Viita opiskeli Tampereen työväenopistossa filosofiaa ja kirjallisuutta.

– Viidan tuotannossa näkyy filosofian vaikutus. Hän luki muun muassa **Eino Kailan** psykologian ja filosofian teoksia. Viidan tuotannossa voi nähdä suoria viittauksia näihin teoksiin.

Suosio vaihteli teosten mukaan

Viita on kirjoittanut useita luontorunoja. Kukapa ei olisi joskus kuullut runonlausujan kertovan lantaviivasta järven jäällä.

– Biologianopettaja **Mikko Rainio** on todennut, että Viidan luontorunoissa ei ole virheitä. Kirjailijat saattavat joskus ottaa vapauksia, Katajamäki huomauttaa.

Lauri Viidan suosio on vaihdellut merkittävästi teoksesta toiseen.

– Silloin kun Betonimylläri-runoteos ilmestyi vuonna 1947, se otettiin

hyvin vastaan ja sitä pidettiin ilmiönä. Se oli hieno avaus Viidalle. Kukunor-saturunoelman ilmestyttyä vuonna 1949 siihen suhtauduttiin ihmetellen mistä on kysymys. Seuraavaksi ilmestynyt *Moreeni*-romaanin vastasi taas paremmin aikaisempaa kirjailijamielikuvaa, Katajamäki arvioi.

Kaksi viimeisintä teosta *Suutarikin, suuri viisas* (1961) sekä *Entäs sitten, Leevi* (1965) eivät olleet suuria tapauksia, mutta Viidalle oli syntynyt oma tilansa suomalaisen kirjallisuuden kentässä. Viita teki myös Yleisradiolle radioessteitä, Saatikkaita, mikä teki häntä tunnetuksi koko maassa.

Toinen tamperelaiskirjailija **Väinö Linna** oli Viidan hyvä ystävä, mutta Viita nähtävästi oli myös hieman kateellinen Linnan saamasta menestyksestä.

– Viidan myöhäistuotannossa on paljon kohtia, joissa puhutaan sotakirjallisuudesta. Tässä voi nähdä yhtenä ulottuvuutena Linnan saaman suosion, Katajamäki näkee jännitteitä Viidan teksteissä.

Lauri Viita kuoli liikenneonnettomuudessa joulukuussa 1965. Känninen rekkakuski ajoi taksin päälle, kun Viita oli tulossa Orimattilasta kuvanveistäjä **Heikki Varjan** luota.

– **Urho Kekkonen** puhui vuoden 1966 uudenvuodenpuheessaan liikenneturvallisuudesta ja luki runon Lauri Viidan *Onni*-sikermästä, Katajamäki kertoo.

Runous on ajattelua

Ne runot, jotka jäivät -kokoelma on syntynyt muun tutkimustyön ohessa.

– On pitänyt olla valppaana, kun olen saanut vihjeitä jossain lehdessä julkaistuista runosta. Sen jälkeen minun on pitänyt pyörittää paljon mikrofilmejä Kansalliskirjastossa.

Kaksi tärkeää lähdettä ovat olleet Lauri Viidan poika **Seppo** ja **Yrjö Varpio**, joka on tutkinut pitkään Lauri Viitaa. Tampereen yliopistosta löytyvä Lauri Viidan käsikirjoituskokoelma on ollut myös hyvin antoisa lähde.

– Minulla on ollut luettavana Viidan vielä julkaisemattomia kaunokirjallisia tekstejä ja ne olivat käytössäni Ne runot, jotka jäivät -kirjan toimitustyön loppuvaiheessa. Katsoin, että julkaistu kokonaisuus oli jo kattava otos, Katajamäki perustelee.

”Koko kansanrunoudessamme ei kuulemma ole ainoatakaan säkeenlytystä. Älköön olko. Saa perinnettä jatkaa ja kehittää”, Lauri Viita oli todennut vuonna 1965 pitämässä alustuksessaan. Viidan runous on monipuolista: niin loppusoinnillista, kalevalaista, vapaamuotoistakin. Sormiharjoitelmia oli tehty tarpeeksi, jotta loppullinen muoto olisi ollut kohdillaan.

– Kun on lukenut Viidan alkupään runoja, huomaa kuinka paljon hän on kehittynyt runoilijana ja erityisesti ajattelijana. Siitä kirjallisuudesta on kysymys, se on ajatusten ja tunteiden ilmaisua, Katajamäki sanoo.

Lukiolaispoika innostui Viidasta

Sakari Katajamäen Viita-innustus on lähtöisin lukioajoilta.

– Pidän parin luokkakaverini kanssa esitelmän *Moreeni*-romaanista. Teimme esityksen, jossa luimme *Moreenin* alkua, mikä on melkoinen sanavyörytys. Olin pää-äänänenä ja kaverini taustoittivat puhetta korostamalla tiettyjä sanoja.

Viidan kieli vei Katajamäen menessään.

– Olen aina ollut kiinnostunut kielestä. Siksi tällainen kielellinen taituruus ja leikkittely kiinnostivat jo silloin. ■

Lauri Viita

- Tampereelainen runoilija, kirjailija ja kirvesmies.
- Syntyi 1916 Pirkkalassa, kuoli auto-onnettomuudessa 1965.
- Esikoisteos *Betonimylläri* -runoteos vuodelta 1947.
- Julkaisi elinaikanaan kaksi romaania, saturunoelman, kaksi runoteosta ja proosa/runo-kokoelman.

Ruotsalaista kriisinhallintaa

SUOMALAINEN tieteen tekijä on pitkää aikaa saanut Nobelin tiedepalkinnon, kun taloustieteilijä **Bengt Holmström** palkittiin sopimusteoriaan liittyvistä tutkimuksistaan. Rakentajien kannattaa tutustua Holmströmin teksteihin, sillä hän käsittelee muun muassa päämies-agentti-ongelmaa. Hieman yksinkertaista ongelma kiertyy esimerkiksi työnantajan ja -tekijän neuvotteluihin palkkausperusteista.

Ruotsalaiset ovat halunneet aikaisemminkin Nobelin palkinnoilla tukea Suomea suurten kriisien keskellä. **F. E. Sillanpää** sai kirjallisuuden Nobelin vuonna 1939 ja **A. I. Virtanen** Nobelin kemianpalkinnon vuonna 1945.

En ihmettele ruotsalaisten kriisitietoisuutta, sillä tällä hetkellä meillä on koulutusvihamielisin hallitus kautta aikojen. Pelkästään Helsingin yliopisto saattaa joutua irtisanomaan jopa tuhat henkeä valtion säästötalkoiden takia. Aikuisopintotukea muutetaan opintolainapainotteiseksi. Ammatillisesta koulutuksesta halutaan nipistää ensi vuonna 190 miljoonaa euroa.

Asiantuntijat arvioivat, että maassamme on 500 homekouluja. Kuntatalouden säästöt pilaa- vat erityisesti peruskoululaisten hengittämää sisäilmaa.

Rakentajille toimiva koulutusjärjestelmä takaa, että Suomessa rakennetaan jatkossakin ja

asutaan turvallisessa maassa. Yliopistot tuottavat uusia keksintöjä ja taloudellista toimeliaisuutta. Hyvin koulutetut ammattirakentajat pystyttävät teknisesti monimutkaisia rakennuksia. Peruskoulussa opettajilla on aikaa yksilölliseen opetukseen jokaisen oppilaan kohdalla. Esikoulussa pystytään puuttumaan lasten ongelmiin varhaisessa vaiheessa.

Juha Sipilän (kesk.) hallituksen mielestä suomalainen yhteiskunta on valmis ja voimme lopettaa turhanaikaisen vohottamisen koulutuksesta. Tulevaisuuteen ei tietenkään enää kannata satsata, sillä muutama suomalainen tieteen tekijä on jo saanut kansainvälisesti arvostetun palkinnon. ■

Svensk krisförvaltning

EN FINLÄNSK vetenskapsman har efter ett långt uppehåll fått Nobels vetenskapspris, när nationalekonomen **Bengt Holmström** belönades för forskning kring sin kontraktsteori. Det lönar sig för byggarna att bekanta sig med Holmströms teorier, här han behandlar bland annat problemet huvudman-agent. Lite förenklat rör problemet till exempel förhandlingar mellan arbetsgivare och -tagare om lönegrunderna.

Svenskarna har också tidigare velat stöda Finland mitt i stora kriser med Nobelpris. **F. E. Sillanpää** fick Nobelpriset i litteratur 1939 och **A. I. Virtanen** Nobelpriset i kemi 1945.

Jag förundrar mig inte över svenskarnas kris-

medvetenhet, för i dag har vi den genom tiderna mest utbildningsfientliga regeringen. Enbart Helsingfors universitet kan vara tvunget att säga upp hela tusen personer på grund av statens spartalkon. Vuxenutbildningsstödet ändras och blir med studielånsbetonat. Man vill skära bort 190 miljoner euro från yrkesutbildningen nästa år. Experterna räknar med att det finns 500 mögelskolor i vårt land. Inbesparningarna inom den kommunala ekonomin förstör speciellt den inomhusluft som grundskoleleverna andas.

För byggarna garanterar ett fungerande utbildningssystem att det också i fortsättningen byggs i Finland och att vi bor i ett tryggt land. Univer-

sitetens producerar nya uppfinningar och ekonomisk aktivitet. Väl utbildade yrkesskickliga byggnadsbygger tekniskt mångfacetterade byggnader. I grundskolorna har lärarna tid för individuell undervisning för varje elev. I förskolan kan man i ett tidigt skede ingripa i de problem barnen har.

Juha Sipiläs (Centern) regering anser att det finländska samhället är klart och att vi kan sluta med det onödiga pladdrandet om utbildning. Det lönar sig naturligtvis inte längre att satsa på framtiden, för några finländska vetenskapsmän har redan fått ett internationellt uppskattat pris. ■

Kannen kuva: Ville Pohjonen

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Annetaan mahdollisuus

Kun olin pikkupoika, samassa pihapiirissä asui murari-isä, murari-isoisä ja murari-setä. Vähän matkan päässä naapurissa sementtimies-setä. Rajanaapuri, perinnönjaossa tilattomaksi jäänyt maatalon poika, elätti perheensä rakennusmiehenä. Kyläimme usein tutussa timpuriperheessä.

Rahaa ei ollut juuri kenelläkään. Ei edes naapurin maanviljelijöillä. Ihmiset kuitenkin tunnettiin sen perusteella, mitä nämä tekivät työkseen. Sutari kävi nuohoamassa, kalakauppias kurvasi Volvo Duetolla pihaan myymään silakoita, kangas- ja mattokauppiat raahasivat isoja kassejaan.

En muista kenenkään valitelleen mitään. Luonnollista oli, että töitä tehtiin. Sodan jälkeisessä Suomessa ei oltu keksitty kansalaispalkkaa. Oma hommaa usein jopa kehuttiin. Isäukko oli hautaan saakka ylpeä muurarin ammatista.

Puolen vuosisadan takaisia aikoja ei kannata haikailla. Puutetta ja alkeellisia elinolosuhteita ei osattu valittaa, kun kaikki elivät samalla lailla. Olemme menettäneet silti jotain. Ihmisten välittömän kanssakäymisen, jota haikaillaan nyt televisiosarjoista. Samoin kaikkien mahdollisuuden käydä töissä, olla ylpeä siitä, mitä tekee.

Rakennusalan kuuden euron työkokeilusta on puhuttu paljon julkisuudessa. Jotkut eivät ole asiaa ymmärtäneet. Toiset mollaavat liittoa ja sen johtoa sil-kasta pahasta tahdosta tai vanhojen kaunojen perus-

teella. Liiton jäsenet tajuavat sopimuksen tarkoituksen. Niin myös työttömistä ja syrjäytymisvaarassa olevista nuorista aidosti huolta kantavat, kuten kansanedustaja **Lauri Ihalainen** (sd.).

EU:n vapaat työmarkkinat ovat nostaneet rakennustöihin pääsyn kynnyksen korkealle. Työehtosopimusten alimmat palkat eivät päästä huimaa, mutta niilläkään ei pystymetsästä tuleva työmaalle enää kelpaa. Tilanne muuttuu, kun on saanut alan koulutuksen tai kokemusta työn kautta.

Tähän yritetään iskeä. Lähitulevaisuudessa Suomessa rakennetaan paljon ja alalle vapautuu eläkkeelle siirtymisten takia tuhansia työpaikkoja vuodessa. Olisi järjetöntä jättää hyödyntämättä kotimainen kymmenien tuhansien työtä vailla olevien reservi. Useilla työttömillä on eväät työskennellä rakennusalalla, kunhan pääsevät alkuun.

Aloittamisen kynnys on nyt asetettu matalalle. Eikä kukaan menetä mitään. Luottamusmiehen sopii kokeilun käyttöönotosta yrityksessä ja samalla siitä, miten kokeilijaa opastetaan. Pohdimme asiaa isolla porukalla Jyväskylän maakokouksessa 22.–23. lokakuuta ja sen jälkeen laadimme ohjeet sopijoille.

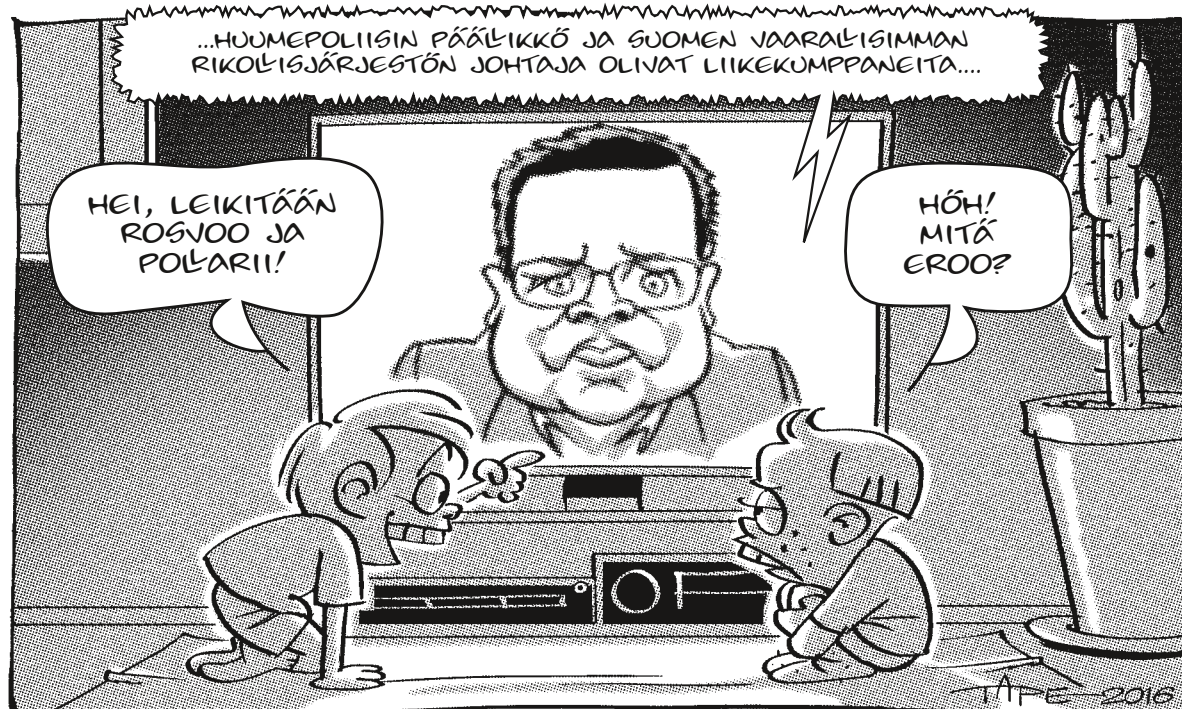
Ilman luottamusmiehen hyväksyntää yritykseen ei tule ensimmäistäkään kokeilijaa. Tältä osin tyhjänpäiväiset jorinat ja pelottelut voidaan lopettaa. Luotetaan luottamusmiehiin. Luotetaan itseemme. Annetaan työtä vailla oleville mahdollisuus yrittää. ■

Kuukauden kuva

Kuvaaja: Johanna Hellsten
Paikka: Varsova, Puola
Aika: Syyskuu 2016

Mitä? Valtavan Zlote Tarasy -kauppakeskuksen edustalla tapahtuu; miehet vuorikiipeilyvarusteissaan rakentavat metalliristikkoa, jonka käyttötarkoitus jäi ainakin kuvaajalle epäselväksi.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

päätoimittaja
 Jukka Nissinen

toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Tietotali Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotali.fi

Tilauhint
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 11.11.2016

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 28.10.2016**.

2016

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
11	28.10.	11.11.
12	2.12.	16.12.

2017

1	30.12.2016	13.1.
2	27.1.	10.2.
3	24.2.	10.3.
4	31.3.	to 13.4.
5	28.4.	12.5.
6	2.6.	16.6.
7	30.6.	14.7.
8	28.7.	11.8.
9	1.9.	15.9.
10	29.9.	13.10.
11	27.10.	10.11.
12	1.12.	15.12.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

KIILA kuntoutus

Rakennusliiton jäsenille
alkaen loppuvuodesta 2016, kurssinro 65426.

KIILA-kuntoutus on uusi työssä olevien ammatillista työkykyä tukeva kuntoutus. Se korvaa poistuneen TYK-kuntoutuksen.

Kenelle?

- olet alle 67-vuotias ja
- olet työssä vakituksessa työsuhteessa tai työskentelet määräaikaisissa, toistuvissa työsuhteissa tai olet yrittäjä
- sinulla on sairaus tai vamma, joka on olennaisesti heikentänyt tai saattaa lähivuosina heikentää työkykyäsi ja mahdollisuudesi ansaita toimeentulo.

Tavoite:

Kuntoutuksen tavoitteena on työ- ja toimintakyvyn turvaaminen tai parantaminen sekä osallisuuden ja aktiivisuuden lisääntymisen kuntoutujalle merkityksellisissä arjen ja työn toiminnoissa.

Kesto:

Kuntoutuskurssi sisältää pääsääntöisesti 13 ryhmämuotoista avovuorokautta (majoitus tarvittaessa), 1 yksilöllinen avopäivä ja 2-4 yksilöllistä käyntiä. Kurssi toteutetaan 1-1,5 vuoden aikana.

Ajankohdat:

1. Yksilöllinen tilanteen arviointi 28.11.2016 – 19.12.2016 välisenä aikana (avopäivä+ yksilöllinen käyntikerta kuntoutujan työpaikalla tai video/puhelinneuvottelu)
2. ryhmäjakso 3 vrk 20.- 22.12.2016
3. ryhmäjakso 5 vrk 18.-22.04.2017
4. ryhmäjakso 5 vrk 27.- 01.12.2017
Ryhmäjaksojen väliajalla tarvittaessa 0-2 video/puhelinneuvottelua erikseen sovittuina ajankohtina. 02.01.2017 – 24.11.2017 välisenä aikana.
5. Päätösosa 04.12.2017 - 28.1.2018 välisenä aikana: (kuntoutujan yksilöllinen käyntikerta tai video-/ puhelinneuvottelu)

Kurssille hakeminen:

Ota ensin yhteys omaan työterveyteen tai terveyskeskukseen, jossa arvioidaan kuntoutustarpeesi. Hakemista varten tarvitsee sinun täyttää hakulomake KU 101, sekä tarpeen mukaan KU 200. Tarvitset liitteeksi myös lääkärin B-lausunnon. Toimita hakemuksesi liitteineen Kelaan. Kuntoutuksen ajalta Kela voi myöntää kuntoutusrahaa.

LISÄTIETOJA:

Sami Sarsama puh. 040 505 7468
Simo Korkea-aho puh. 06 483 1410
etunimi.sukunimi@harmankuntokeskus.fi

HÄRMÄN KUNTOKESKUS

Vaasantie 22, 62375 Ylihärmä
Puh. 06 4831 111
www.harmankuntokeskus.fi

UUTISIA

Työsuojeluviranomaiset:

Rakentamisessa käytettävät kemikaalit voivat aiheuttaa vakavan terveysvaaran

Rakentaminen saattaa altistaa työntekijän kemikaaleille, jotka aiheuttavat terveysongelmia. Rakennuttajan on ennen suunnittelun aloittamista tehtävä korjausrakentamishankkeessa haitta-ainekartoitus. Suunnittelijoiden on otettava huomioon materiaalien ja kemikaalien terveysvaikutukset.

Kemikaalien aiheuttamien vaarojen tunnistamista ja riskien arviointia varten työnantajalla tulee olla riittävät tiedot työssä käytettävien ja esiintyvien kemiallisten tekijöiden ominaisuuksista ja niiden vaarallisuudesta.

Vaarallisen kemikaalin tunnistaa pakkauksen vaaramerkinnöistä. Jos

vaarallisten aineiden käytöstä koituvia riskejä ei hallita, työntekijöiden terveys ja turvallisuus voivat vaarantua. Vaikutukset voivat vaihdella lievistä silmien tai ihon ärsytyksestä astmaan, lisääntymishäiriöihin, synnynnäisiin kehityshäiriöihin ja syöpään. Vaikutuksia saattaa syntyä yksittäisen lyhyen altistumisen seurauksena tai pitkän ajan kuluessa.

Riskien tunnistamisen pohjalta työnantajan on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin haitallisten terveysvaikutusten poistamiseksi tai vähentämiseksi sekä seurattava toimenpiteiden vaikutusta ja tarvittaessa tehtävä tarpeelliset muutokset toimintaan. ■

Työtuomioistuin:

Valurautaviemärin katkaisukohtan maalaus on urakkaan kuulumatonta työtä

Putkiasentajia pitkään askarruttanut tulkintakysymys valurautaviemärin katkaisukohtan maalauksesta on vihdoinkin saatu päätökseen.

Kyse oli Rakennusliitto ry:n ja LVI-Tekniset Urakoitsijat LVI-TU ry:n välisestä tulkintaerimielisyydestä työehtosopimuksen urakkahinnoittelukysymyksessä. Tulkintaerimielisyys koski sitä, kuuluuko valurautaviemäriputken katkaisukohtien pinnoittaminen erikoismaalilla työehtosopimuksen mukaiseen urakkahinnoittelun normiaikoihin sisältyvään työhön vai onko se normiaikoihin sisällymätöntä työtä.

Työtuomioistuin vahvisti ratkaisussaan Rakennusliiton kannan oikeaksi. Tuomioistuimen ratkaisu oli yksimielinen. Ratkaisun mukaan valurautaviemäriputkien katkaisukohtien pinnoittaminen erikoismaalilla on putkiasennusalan urakkahinnoittelun 1 §:n 2 momentin 2 kohtaan normiaikoihin sisällymätöntä työtä.

Ratkaisu tarkoittaa sitä, että maalaustyö ja siihen liittyvät muut työt kuten putkien kuljettelu asennuskohteesta maalauskohteeseen ja

takaisin on niin kutsuttua hinnoittelematonta työtä. Korvaus tästä työstä siis maksetaan urakan ulkopuolelta.

Tulevissa urakoissa on tärkeää pitää tuntikirjanpitoa valurautaviemärin katkaisukohtien maalauksien aiheuttamasta lisäajasta. Tämä on välttämätöntä, jotta oikea työhön kulunut tuntimäärä tulee korvatuksi.

Koko ratkaisu on luettavissa työtuomioistuimen internetsivuilta osoitteesta:

<http://tyotuomioistuin.fi/fi/index/tyotuomioratkaisut/tyotuomioratkaisut/1475819022795.html> ■

Kimmo Palonen
neuvottelupäällikkö

OIKAISU SuPerRaksa-päivät järjestetään joka toinen vuosi eikä joka, kuten syyskuun Rakentajassa väitettiin.

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy joulukuussa.

Työterveyslääkäri kirjoitti minulle viikon sairauslomaa diagnoosilla F43.0, Akuutti stressireaktio. Työnantaja ilmoitti sairauslomani jälkeen, ettei maksa sairausajan palkkaa kuin kolmelta päivältä. Onko työnantajalla oikeus toimia näin?

Lähtökohta on, että työntekijällä on oikeus saada työehtosopimuksen mukainen sairausajan palkka lääkärin määräämältä sairauslomalta. Poikkeuksena ovat ainoastaan ne tilanteet, joissa työntekijä on aiheuttanut työkyvyttömyyden tahallisesti, rikkolisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämällään tai muulla törkeällä tuottamuksella.

Työkyvyttömyys todetaan työterveyslääkärin tai perustelusta syystä myös muun lääkärin antamalla todistuksella. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi pitkä matka työterveyslääkärille työntekijän työ- tai kotipaikasta tai vastaanottoajan kohtuuttoman pitkä odotusaika. Flunssatyypisistä, enintään kolme vuorokautta kestävästä, sairauspoissaoloista riittää työntekijän oma ilmoitus, jos tällaisesta menettelystä on yrityksessä paikallisesti sovittu tai jos työnantaja ei ole järjestänyt lakisääteistä työterveyshuoltoa.

Lääkäri on paras asiantuntija arvioimaan, kuinka pitkään sairaus aiheuttaa työkyvyttömyyttä yksittäisen työntekijän kohdalla. Työnantaja ei voi yksipuolisesti jälkikäteen päättää sairausajan palkan maksamisesta lyhyemmältä ajalta kuin mihin työntekijällä lääkärintodistuksen mukaan on oikeus. Rakennusalan työehtosopimuksissa on määräykset lääkärintodistuksiin liittyviä epäselvyytilanteita varten. Jos työnantaja ei hyväksy työntekijän esittämää lääkärintodistusta siihen liittyvän epäselvyyden vuoksi, hänellä on oikeus osoittaa työntekijä toisen, nimetyn lääkärin tarkastettavaksi. Työnantaja vastaa uuden lääkärintodistuksen hankkimiskuluista. Työnantajalla on oikeus olla maksamatta sairausajan palkkaa kolme päivää pidemmältä ajalta vain, jos tämä toinen lääkäri arvioi työkyvyttömyyden kestäväksi ainoastaan kolme päivää.

Työnantaja purki työ sopimukseni koeajalla, koska etukäteen suunniteltu työtarve osoittautui pienemmäksi. Voiko työnantaja menetellä näin?

Koeaika on kirjallisessa tai suullisessa työ sopimuksessa nimenomaisesti määritelty työntöen aloittamisesta alkava määräaika, jonka kuluessa niin työntekijällä kuin työnantajalla on aikaa harkita, vastaako tehty työ sopimus etukäteisodotuksia. Työntöen alettua kumpikin sopijapuolista saa halutessaan purkaa koeajan kuluessa työ sopimuksen välittömin vaikutuksin. Työntöantajan ei tällöin tarvitse noudattaa työsuhteessa muutoin sovellettavaa irtisanomisaikaa ja irtisanomis- tai purkuperustetta.

Työntöantajan purkaessa työntekijän työsuhteen koeaikana purkamisen perusteen on oltava sellainen työntekijän henkilöön ja hänen työsuoritukseensa liittyvä syy, jonka vuoksi työnantajalla on peruste katsoa, ettei tehty työ sopimus vastaa työnantajalle asetettavia vaatimuksia. Tällaisia perusteita ovat työntekijän ammattitaito ja soveltuvuus työhön tai työyhteisöön. Työ sopimuslaissa on säädetty, ettei työsuhdetta saa purkaa syrjivillä tai muutoinkaan koeajan tarkoitukseen nähden epäasiallisilla perusteilla. Työntöantajalla ei ole oikeutta koeaikapurkuun tuotannollisista ja taloudellisista syistä, koska nämä syyt eivät vastaa koeajan tarkoitusta ja ovat siihen nähden epäasiallisia syitä. Syrjivinä syinä voidaan pitää muun muassa aiheettomia terveydellisiä epäilyjä, ammattiyhdistysaktiivisuutta ja raskautta.

Tavanomaista on, että työntöantajien kanssa kinataan siitä, millä tarkkuudella koeaikapurun syy on ilmoitettava ja riittääkö se, että työntöantaja vain toteaa syyn olevan koeaika. Toisinaan epäasiallinen syy voi suoraan ilmetä esimerkiksi työsuhteen päättymisilmoituksesta tai työntöantaja on sanonut syyn muutoin todisteellisesti. Viime kädessä työntekijän on saatettava todennäköiseksi se, että purkaminen on voinut johtua epäasiallisesta syystä. Vasta sen jälkeen työntöantajalla on näyttötaakka koeaikapurun asiallisuudesta eli velvollisuus osoittaa syyn olleen työsuoritukseen liittyvä. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

Ensimmäinen kiinteä rakennus Hanhikiven niemellä on Fennovoiman koulutusrakennus, joka valmistuu kesällä 2016.

Ensimmäiset harjakaiset ydinvoimalan tontilla

Pyhäjoen ydinvoimalassa varaudutaan perehdyttämään yli 20 000 työntekijää.

Jukka Nissinen

Pyhäjoelle rakennettavan ydinvoimala-alueen ensimmäisiä harjakaisia vietettiin syyskuussa, kun Fennovoiman koulutusrakennuksen työmaa oli edennyt loppusuoralle. Hanhikiven ydinvoimalatyömaalle ei ole asiaa ennen kuin työntekijä on käynyt tulo- ja perehdytyskoulutuksen. Koulutusrakennukseen tulee tilat myös viranomaisia varten. Fennovoiman ennusteen mukaan perehdytyskoulutusta järjestetään rakennusvaiheen aikana 20 000–30 000 työntekijälle.

Perehdytys ydinvoimalatyömaalla on kaksiosainen. Tulokoulutus loppukokeineen on kaikille yhteinen, minkä jälkeen urakoitsijat perehdyttävät vielä omaan työskentelyalueeseensa. Laitostoimittajalla, Rosatom-konserniin kuuluvalla RAOS Projectilla, on vielä omat perehdytyskoulutuksensa.

Rakentajat ovat tyytyväisiä työsuojelukulttuurin erinomaiseen tasoon.

– Varsinkin rakennustelinepuoli on toisenlaista tavalliseen kerrostalorakentamiseen verrattuna, missä saatetaan siepata jotkut rappuset alle. Täällä esimerkiksi otetaan saman tien kaatumasuojat käyttöön, Rakennusliike Sorvoja Oy:n varapäällyttämismies, kirvesmies **Juha Flink** kiittää kunnollisen työturvallisuuden eteen tehtävää koulutus-

ta ja vaivannäköä.

Hanhikivi ja lähirannikko ovat Flinkille tuttua seutua kalastusreissujen ansiosta. Hanhikivessä riittää töitä näillä näkymin Sorvojan työntekijöille ainakin ensi elokuuhun asti. Seuraavana rakennusvuorossa on pääporttirakennus.

Mestariksi työn ohessa

Hyvästä työtilanteesta huolimatta kirvesmies **Esa Mottisenkangas** lähtee opintovapaalle lokakuun

alusta lähtien. Tavoitteena on rakennusmestarin paperit. Aloite opintieläinlähemisestä tuli työnantajalta.

– Ensi kerran minulta kysyttiin kiinnostusta kolme vuotta sitten, mutta silloin ei innostanut. Toisella kysymällä sitten läksin. Opiskelu on haasteellista työn ohessa, Mottisenkangas kertoo.

Lisäjenkaa ajankäyttöön Mottisenkankaalle tuo vielä omakotitalotyömaa. Mottisenkangas opiskelee Lapin ammattikorkeakoulussa, jos-

sa hän käy tenttimässä ammattiaineet. Hieman lähempänä eli Ylivieskan Centria-ammattikorkeakoulussa Mottisenkangas opiskelee yleisaineita, kuten kieliopintoja, matemaatiikkaa ja fysiikkaa.

– Mestariksi ei pitäisi edes päästä ilman työkokemusta. Vähintään kolme vuotta pitäisi olla työelämässä. Silloin tietää, mitä rakentaminen on. Nämä työt eivät koskaan mene niin kuin kuvat näyttävät tietokoneella, Mottisenkangas linjaa. ■

Kirvesmies Juha Flink on tyytyväinen hyvään työturvallisuuskulttuuriin Fennovoiman työmaalla.

Vähintään kolme vuotta rakennusalan työkokemusta ennen mestariksi pääsemistä, Esa Mottisenkangas linjaa.

Hanhikiven väylää ruopataan 12 kuutiometrin kauhalla. Suurin tälle kaivurille sopiva kauha vetää 21 kuutiometriä.

Vettä pelkäämättömälle porarille löytyy töitä

Vesirakentajan risteilykiintiö on täynnä.

Jukka Nissinen

Terramaren pääluottamusmiehistä, porari **Veli Jurvaa** ei saa lähtemään luottamusmiehisteilylle.

– En ole risteilyn risteilyä käynyt. Joku työmaalla ehdotti, että eikö lähdetä porukalla pikkujouluristeilylle. Totesin, että menkää, Jurva napauttaa.

Myös lentotunnit ovat Jurvalla jo täynnä. Väyläntekoa ja satamalaajennustyömaita on nähty muun muassa Hong Kongissa, Kamerunissa ja Islannissa.

– Viime vuoden kuljin Kapellskärin. Lennoille on oppinut menemään ilman matkatavaroita, Jurva kertoo matkustustapojen hioutumisesta.

Jurva on tullut Terramaren yrittäjäryhmän mukana. Ensimmäinen ruoppausyritys, johon Jurva tuli töihin, oli Satama ja Väylä Oy vuonna 1990. Yrityksen nimi on ehtinyt vaihtua useampaan otteeseen ennen kuin siitä tuli Boskalis Terramare. Työntekijöitä yrityksessä on 180, toimihenkilöitä 30.

Terramare ruoppaa parhaillaan Hanhikiven edustalla ydinvoimalan tarvitsemää syväväylää. On arvioitu, että satakunta Terramaren työnteki-

jää pyörähtää jossain vaiheessa työmaalla.

– Meille on tullut töihin jonkin verran nuorta porukkaa. Poralautaleni tuli juuri kolme uutta työkaveria työmaakohtaisella sopimuksella.

Suomessa tehdään lautalla yleensä 12-tuntista työvuoroa viikon verran, minkä jälkeen on viikko vapaata. Jurvan mukaan työkavereita näkee hyvin harvakseltaan. Pienellä lautalla ei ole montaa äijää kerrallaan ja työvuorot vaihtuvat eri aikaan.

– Porareista on viime aikoina ollut tiukkaa. Kippareitakin on hakuksessa.

Tietyöturvakorttia ei tarvita

Oma ongelmansa väylälouhinnassa käytetty tekniikka, sillä porauslauttojen kalusto on itse suunniteltua ja rakennettua. Poraamisen lisäksi työkoneiden pienemmät korjaukset olisi hyvä osata tehdä itse.

– Hytti on samanlainen, mutta kaikki toiminnot ovat omanlaisiansa. Olemme kokeilleet ja ajaneet maakoneita lautan päälle. Niihin ei pysty asentamaan tarpeeksi raskasta porauskalustoa.

Pienempiin proomuihin tarvitaan kansimiehen, isompiin proomuihin konemiehen pätevyys.

–Yksinkertaisten miesten yksinkertaista työtä, porari Veli Jurva kuvaa väylärakentamisen luonnetta.

Jurva on käynyt tietyöturvakorttia lukuun ottamatta kaikki rakennusalan koulutukset. Sen päälle löytyy vielä Suomen rannikkoalueen laivuripätevyys.

Vesirakentamisen ongelma Suomessa on tietenkin talvi. Jäiden aikaan proomun siirtely ei onnistu. Pyhäjoen keikan jälkeen Jurva siirtyi Tukholmaan poraamaan.

Jurva on nyt toista kautta pää-

luottamusmiehenä. Aikaisempi pääluotto **Sakari Vatjus** sai varamiehensä siirtymään nykyiselle pestille.

– Aikaisemmat luottamusmiehet pelottelivat, että älä rupea siihen hommaan. Mutta ruoppauskulttuuri on kai muuttunut, sillä kolmen vuoden aikana ei ole tullut kuin kaksi yöllistä puhelua. Molemmat soittajat olivat kaiken lisäksi selvin päin, Jurva toteaa. ■

Rakentajat haluaisivat kouluttautua Oulussa

Ydinvoimalatyömaa on lisännyt työllisyyskoulutuksen määrärahoja Pohjois-Pohjanmaalla.

Oulun seudun luottamusmiehet pohtivat porukalla aloitteita maakokousta varten. Pähkimässä Mika Hast (selin), Jekora Vornanen (vas.), Marko Hongisto, Veikko Kantomaa ja Tuomas Noronen.

Jukka Nissinen

Pyhäjoen ydinvoimalatyömaalla Hanhikiven niemennokassa pitäisi olla parin vuoden päästä 4 000 työntekijän muurahaispesä.

– Tällä hetkellä ydinvoimalatyömaalla on auki 45 insinööri-työpaikkaa, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston Hanhikivihankkeen koordinaattori **Samuli Jalkanen** kertoo.

Tätä insinööriporukkaa tarvitaan lähinnä suunnittelutöihin. Tällä hetkellä ydinvoimalatyömaalla on 160 aliorakoitsijaa. Yli 200 työntekijää työskentelee parhailaan alueella.

TE-keskuksen porukka kävi esittelemässä rakennusalan koulutushankkeita Oulun alueen luottamusmiesten tapaamisessa syyskuun lopulla.

Samuli Jalkanen heitti lähes agenttitarinan tasoisen vinkin Hanhikivelle työllistymiseen. Se on 0034 Hanhikivi -koodi

– Meillä on käytössä valtakunnallinen urarekisterijärjestelmä. Meillä voi olla työnhakijana sekä työssä olevana että työttömänä. Nyt olisi tärkeää, että pystyisimme merkitsemään työnhakijan profiiliin Hanhikivi-koodin. Kun rakentamisen iso aalto lähtee liikkeelle, voimme katsoa sopivia henkilöitä ympäri Suomea ja edesauttaa rekrytoivia tahoja.

TE-keskuksen tietokannassa on myös ydinvoimaosaaja-koodi, tosin tämä merkintä on vain puolenkymmenellä työnhakijalla.

Oppia Olkiluodosta

Aikaisemmin Porissa työskennellyt Jalkanen uskoo, että Olkiluodon opetusten ansiosta alihankintaketjut ovat paremmin hallinnassa Pyhäjoen voimalatyömaalla.

Raahessa on ollut ongelmia saada tarpeeksi raudoittajia ja betoni-mies-koulutuksiin väkeä.

– Raahen ei selvästi ole motivaatiota lähteä koulutukseen. Ouluun tullaan maakunnasta muutenkin ja tänne on hyvät kulkuyhteydet. Miksi ei ratkaista asiaa niin, että koulutusta järjestettäisiin täällä Oulussa, **Mika Hast** kysyi.

Leponiemen mukaan Raahen alueella on tällä hetkellä isompi paine järjestää koulutusta juuri Hanhikiven voimalatyömaan takia. Esi-

merkiksi määrärahat on kohdennettu lähialueille.

– Kaikkiin koulutuksiin liittyy työssäoppimisjaksot. Tällä hetkellä esimerkiksi telineasennuskoulutuksen harjoitteluja ei voi tehdä Raahessa. Sopivat työmaat löytyvät Oulusta, TE-toimiston koulutusasiantuntija **Jussi Leponiemi** vinkkasi.

TE-keskuksen väki ei täysin tyrmää Hanhikiveen liittyvää koulutuksen järjestämistä kauempanakin. Se vaatii kuitenkin suurempaa vaivanäköä ja neuvottelemista.

Oulun alueen rakennusalan työllisyyskoulutuksen jälkeinen työllistymisaste on ollut 60 prosentin luokkaa.

Kakkosasunnosta verovähennystä

Jalkanen muistutti, että yli sadan kilometrin työmatkalaiset voivat saada verovähennystä kakkosasunnon kuluista 250 euroa kuukaudessa. Veroodun saa myös kimppekämpästä.

– Verottaja on ottanut myös sellaisen kannan, että 48 edestakaista matkaa voi matkustaa julkisen liikenteen sarjalipuilla. Tämän edun voi laskea suoraan kuluvan vuoden verotukseen mukaan, jolloin jää enemmän palkkaa käteen, Jalkanen sanoo

– Kurseille pitää saada väkeä. Muuten ydinvoimalatyömaalle tulee porukkaa junalla, laivalla ja lentokoneella, ydinvoimalatyömaan yhteinen luottamusmies **Jouni Karerki** varoitti.

Pohjois-Pohjanmaalla luottamusmiehiä puhutti ensi maaliskuussa alkava nykytessin jatkoai-ka. Sopimuksen uutuus eli puolen vuoden työkokeilujakso vaatii vielä hiomista ennen sen voimaantuloa. Tätä keskustelua jatketaan lokakuun lopulla Jyväskylässä liiton maakokouksessa. ■

TARVITSETKO ASBESTIANALYYSIJÄ?

Meiltä saat ne todella nopeasti ja luotettavasti!

Bestlab on vikkela, nuorekas ja ammattitaitoinen sisäilmalaboratorio Vaasassa.

Tarvitsetpa sitten asbestianalyysijä, mikrobianalyysijä tai haitta-aineanalyysijä, meiltä saat ne kaikki saman katon alta. Käytämme pyyhkäisyelektronimikroskooppia asbestianalyysissä laadun takaamiseksi. Myös muut analyysit tehdään tietysti asetusten mukaan.

Jos tarvetta analyysille on, soita suoraan meille tai käy vielä tutustumassa verkkosivuillamme!

Laboratorio: 010 5818 570
www.bestlab.fi

bestLab

TALVI TULEE - VARAUDU KYLMIIN ARKTISIIN OLOSUHTEISIIN

VAHVEMPI
KUIN KOSKAAN

*Käi PUOLI VUOSISATAA OLEMME AUTTANEET VAATVIEN
TÖIDEN RAUTAISIA AMMATTILAISIA YLTÄMÄÄN
PARHAIMPAANSA OLOSUHTEISTA RIIPPUMATTA,
SE ON OLLUT VASTA ALKUSOITTOA.*

Täysin uusi
**ERITTÄIN NÄKYVÄ TALVEN
SUOJAVAATEMALLISTO**
VIEDÄÄN KÄSISTÄ!
SOITA JA KYSY LISÄÄ!

Saatavana myös
**HITSAUS- JA KUUMATYÖ,
PALOSUOJATUT NÄKYVÄT SEKÄ
ANTISTAATTISET PALOSUOJATUT NÄKYVÄT**

TURVALLISUUS ON MIELENRAUHAA!

Leijona on kulkenut pitkän matkan suomalaisen teollisuuden rinnalla. Ensimmäisestä päivästä alkaen työvaatteet on kehitetty tapahtumien keskipisteessä – tehtaissa, kaivoksissa, konepajoilla, rakennustyömailla – fyysisissä töissä ja vaativissa olosuhteissa. Tärkein kumppanimme työelämän muutoksissa ja tuotekehityksessämme on työtään tekevä ammattilainen. Suhtaudumme työ ja -suojausteisimme tuottavuutta edistävinä työvälineinä ja etsimme jatkuvasti uusia tapoja helpottaa arjen sankareiden eli ammattilaisten arkea. Tämä tarkoittaa paitsi korkeatasoista vaatetta myös pintaa syvemmälle ulottuvaa palvelua.

Katso uusi
brändivideomme
YouTubesta!

Leijona Group Oy
puh. 020 150 5210
asiakaspalvelu@leijonagroup.com
www.leijonagroup.com

LEIJONA

Parman Kangasalan tehtaan tuotantolinjalta valmistuu kymmeniä julkisivuelementtejä päivittäin.

Elementtejä kahdessa vuorossa

Rakentamisen pirteys näkyy Kangasalan Parmalla.

Teksti ja kuvat: Esa Tuominen

Rakentaminen on vilkastunut, raportoi media. Kaiken järjen mukaan vilkastumisen pitäisi siis näkyä myös elementtitehtailla, jotka toimittavat materiaaleja työmaalle.

– Töitä riittää hyvin. Kahta vuoroa painetaan, selostaa tilannetta pääluottamusmies **Tommi Rönö** Parman Kangasalan tehtaalta.

– Kun tulin taloon 17 vuotta sitten, oli täällä työntekijöitä yli 120. Siitä on pudottu pikku hiljaa niin, että jokin aika sitten meitä ei ollut enää kuin 70. Nyt on otettu kymmenen määräaikaista, joten olemme 80:ssä.

Tehtaalla on ”tehostettu tuotantoa” ja uusittu konekanta, joka tehtaan aloittaessa vuonna 1991 oli alan huippua.

– Mutta ei elementtejä kokonaan koneilla voi tehdä. Käsityötähän tämä pitkälle on, työsuojeluvaltuutettu **Janne Lakanen** sanoo.

”Veristä” kilpailua

Kangasalan Parman tehtaan pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu katselevat optimistisesti tulevaisuuteen. Tehdas pysyy ja siellä tuote-

taan elementtejä vastakin.

Tämän vahvistaa myös tarjouslaskennan päällikkö **Juhani Toivonen** konttorin puolelta.

– Työpöytäni on täynnä laskettavaa. Tarjouspyyntöjä satelee, Toivonen kommentoi tilannetta.

– Liikevaihto kasvaa Parmalla kokonaisuutena tänä vuonna ja niin se tekee Kangasalan tehtaallakin.

– Meidän asiakkainamme ovat kaikki suurimmat talonrakentajat ja tarjoukset lasketaan yleensä aina erikseen. Joissakin tuoteryhmissä meillä tosin on vuosisopimuksiakin.

Tarjouslaskennan päällikkö Toivonen korostaa kuitenkin, että kilpailu alalla on ”veristä”. Tarjouksissa pitäisi pärjätä Luja-Betonin, Pielisen Betonin, Betsetin, virolaisen AS TMB:n kanssa yhteistyötä tekevän Betonimestarien sekä lukuisien alueellisten pientuottajien kanssa. Virosta tuodaan Suomeen jonkin verran elementtejä, mutta rahtikustannukset ovat sen verran korkeat, että ei niitä juuri Tamperetta pohjoisemmaksi mene.

– Tampereen Ranta-Tampellassa alkavat piakkoin rakennustyöt. Sinne kuuluu tulevan useampi kymmenen kerrostaloa, mikä pitää tarjous-

Työsuojeluvaltuutettu Janne Lakanen (vas.) ja pääluottamusmies Tommi Rönö ovat Parman Kangasalan tehtaan työntekijöiden edunvalvonnan voimakaksikko.

laskentamme kiireisenä. Ja jos Tampereen paljon puhuttu kansi ja areena -hanke vielä toteutuu, niin sitten vasta kiirettä tulee.

Toivosen mukaan Parman Kangasalan tehdas toimii jo nyt kapasiteettinsa ääri rajoilla. Jos ja kun kapasiteettia joudutaan kasvattamaan, tapahtuu se lähinnä lisää väkeä rekrytoimalla.

Loppuvuoden työkantaa Toivonen luonnehtii sanalla hyvä ja ensi vuodeksi hän povaa tuotannossa kasvua. Lisäväen palkkaaminen on Toivosen mukaan todennäköistä.

Elementti lihonut vuosien varrella

Parman Kangasalan tehtaalla tehdään vain julkisivuelementtejä sekä tekniikkaseinä. Viimeksi mainitun kehutaan olevan parmalainen keksintö: betonielementin sisään on upotettu lvi-tekniikkaa. Takavuosina tehtaalla on valmistunut myös väliseiniä ja jopa omakotitalon elementtejä.

Vuosien varrella elementit ovat tulleet monimuotoisemmiksi. Ennen oli verkko elementin ulkokuorena ja verkko sisäkuorena, mutta nyt ulkokuoreen tehdään kunnan raudoitukset. Elementteihin on tullut myös uudenlaisia ulottuvuuksia näyttävyyden takia.

– Kivistä on tullut monimutkaisempia, työsuojeluvaltuutettu Janne Lakanen tiivistää.

– Ennen tehtiin sarjatuotantoa, ”Hervantaa”. Nykyään arkkitehdit suunnittelevat paljon moni-ilmeisempiä julkisivuja kuin ennen.

Julkisivuelementit ovat nykyään myös huomattavasti paksumpia kuin vielä pari kolme vuosikymmentä sitten. Kun Parman tehdas Kangasalla aloitti, oli julkisivuelementin tavanomainen paksuus 28 senttimetriä. Nykyään kivi, kuten elementintekijät sanovat, on lihonut niin, että se on usein jopa puolimetrisen. Keskimääräinen julkisivuelementti voi olla esimerkiksi tällainen: ulkokuori 12 senttiä, eristeet 26 senttiä ja sisäkuori 12 senttiä. Siitä se puoli metriä paksumpaa kertyykin.

Keskustelua onkin käyty siitä, ovatko julkisivuelementit jo liian

paksumpia ja onko talojen lämpöeristys mennyt liiallisuuksiin. Sellaisiakin väitteitä on esitetty, että liian hyvin eristetyt seinät johtavat homeongelmiin.

Miesten maailma

Elementtien tekeminen on ainakin Kangasalan Parman tehtaalla miesten hommia. Kahdeksankymmenen työntekijän joukosta vain yksi edustaa kauniimpaa sukupuolta.

Päälähtämismies Tommi Rönö ja työsuojeluvaltuutettu Janne Lakanen kertovat ylpeyttä äänessään, että kaikki tehtaalla työntekijät ovat liittyneet Rakennusliittoon.

– Meillä on ollut tapana, että kun uusi työntekijä on allekirjoittanut työnsopimuksensa, tulee hän seuraavaksi tänne luottamusmiehen koppiin ja täyttää liiton jäsenkaavakkeen, Rönö selostaa talon tapoja.

Kaikki työntekijät ovat suoraan Parman kirjoissa. Vuokramiehiäkin oli elokuun loppuun asti, mutta enää heidän palveluksiaan ei käytetä. Väki on vahvasti kantasuomalaisista. Yksi Italiasta Suomeen muuttanut elementintekijä tuo taloon kansainvälistä väriä.

Vaihtuvuus työntekijäkunnassa ei ole ollut kovin suurta, koska ikärakenne on ay-aktiivien arvion mukaan vanhemmanpuoleinen. Keski-ikä Kangasalan tehtaalla lienee kivunnut yli 40 vuoden. Muutama työntekijä on ollut mukana alusta asti eli kaikki 25 vuotta. Jotkut ovat ehtineet olla alalla jo ennen tämän tehtaalla käynnistymistä, jolloin elementtiuralle on saattanut tulla mitään yli 40 vuotta.

Elementtejä tehdään tuntipalkalla. Tosin palkkiopalkkaus tuo jonkin verran lisää liksaa vuoden mittaan.

– Ilmapiiiri tehtaalla on ollut kohtalaisen hyvä, vaikka olemme me joskus joutuneet hiukan työntämään asioita eteenpäin mielenilmauksellakin, päälähtämismies Rönö arvioi.

– Hiljattain pidetyssä henkilöstöfoorumissa yritin tolkututtaa työntantajapuolelle, että sopu ja sopiminen on parempi tapa hoitaa asioita kuin sanelupolitiikka. Toivottavasti työntantajapuolella oltiin kuulolla. ■

Ossi Putkonen on ollut töissä Kangasalan elementtitehtaalla sen perustamisesta lähtien eli 25 vuotta.

Tehtaalla alusta asti

KAIKKI Kangasalan elementtitehtaalla työntekijät ovat työnimikkeeltään elementintekijöitä. Vaikka kaveri tekisi raudoituksia, niin elementtityöntekijä hän on silti.

Elementtityöntekijä on ammattiltaan siis myös **Ossi Putkonen**, 51, joka on työskennellyt tehtaalla sen perustamisesta asti eli 25 vuotta.

– Itse asiassa olen ollut elementtitehtäissä hiukan kauemminkin, kun ehdin tätä ennen työskennellä Hakkan Kalkun elementtitehtaalla jonkun aikaa, Putkonen muistelee nuoruutensa työmaita.

– Kun täällä tarvittiin väkeä, kävin kysymässä ja pääsin. Enkä ole muualle lähtenyt.

Neljännesvuosisadan aikana ele-

mentin tekeminen on Putkoson mielestä muuttunut kevyempään suuntaan.

– Nykyään betoni levittyy itsestään, sitä ei tarvitse liipata suoraksi tai hiertää. Pääsee vähemmällä.

Myös työturvallisuus on tänä aikana mennyt hänen mielestään huomasti eteenpäin. Erityisesti turvavarusteet ovat parantuneet.

– Työtilanne on pysynyt melko hyvänä kaiken aikaa. Mutta onhan tämä sen verran suhdanneherkkä ala, että pakkolomalle on joutunut aina silloin tällöin. Se tuntuu kuuluvan alan luonteeseen.

– Mutta toisaalta joskus on ollut niin kiirettä, että on pitänyt painaa ylitöitä. ■

Ei pahoja työtapaturmia

TYÖSUOJELUVALTUUTETTU Janne Lakanen on iloinen siitä, että Parman Kangasalan tehtaalla on selvitty pitkään ilman vakavampia työtapaturmia. Tänä vuonna on sattunut vain yksi yli yhden päivän sairauslomaan johtanut työtapaturma.

– Tilanne on parantunut takavuosiin verrattuna. Vaikka ei meillä koskaan ole kovin paljo työtapaturmia ollut.

Vaarallisinta Lakasen mielestä on roikkuvan taakan alla tai sen läheisyydessä työskenteleminen.

– Jos taakan kannatus pettää siinä vaiheessa, jälki on kauheaa. Siksi tähän on yritetty panostaa. Kivi pyritään laskemaan alas heti kun se on mahdollista, jotta onnettomuusriski minimoitaisiin.

Yhden ongelman työterveydelle muodostaa tehtaalla ilmassa leijuva kiviöpöly. Siltä pyritään suojautumaan kasvosuojuksin. Henkilökunnan käytössä on myös ilmaa pumpuavia naamareita.

Työsuojeluvaltuutettu Janne Lakanen on iloinen siitä, että työntekijät ovat hyvin sisäistäneet turvallisuusmääräykset eikä vakavia tapaturmia ole juuri sattunut.

– Yleisesti ottaen työsuojelumääräyksiä noudatetaan hyvin. Jos joku on joskus ”unohtanut” turvavälineet, ne kyllä otetaan käyttöön kiireen vilkkaan kun asiasta huomautetaan. ■

Tällaisiakin ovat elementit nykyään. Tämä Helsingin Arabianrantaan tarkoitettu julkisivuelementti on pantu näytteille Parman Kangasalan tehtaalle.

Jopa Tromssan kokoisessa pikkukaupungissa työmaita on paljon. Pohjois-Norjassa investoidaan paljon reippaasti infraan.

Rakentajille olisi töitä Norjassa

Ilman oma-aloitteisuutta ja kielitaitoa työmaalle ei ole helppo päästä.

Johanna Hellsten, Tromssa

Norjan talous porskuttaa aivan eri sfääreissä kuin Suomen, vaikka Norjassakin saatiin pari vuotta sitten taloudessa ”kylmä suihku” kasvoille. Pohjois-Norjassa työttömyysaste on vain parin prosentin luokkaa, mikä kuulostaa hurjalta näin suomalaisen korviin.

Erityisesti rakennusalalla työvoiman tarve on kova, mutta harva suomalainen lähtee leivän perässä Norjaan. Miksi?

Yksi syy on kielitaidon puute, toinen se, että työpaikan löytäminen voi olla hankalaa; työpaikat menevät tuttuja kautta eikä niitä tule yhtä paljon nettiin kuin Suomessa. Yhdeksi syyksi on myös arveltu Norjan kalliita asumiskustannuksia. Toisaalta myös palkkataso on Suomea korkeampi, vaikka kruunun kurssimuutos onkin pienentänyt eroa. Suomalaiset rakentajat ovat myös saaneet joitakin huonoja kokemuksia norjalaisista ja ruotsalaisista vuokratyöfirmoista, joissa asiat eivät ole olleet kunnossa.

Suomen, Norjan ja Ruotsin Ra-

janeuvonnan, paikallisten työvoimatoimistojen, verottajan, oppilaitosten ja ammattiliittojen ihmiset kokoontuvat säännöllisesti seminaariin keskustelemaan siitä, miten rajan yli tehtävä työ sujuu ja miten yhteistyötä erityisesti pohjoiskalotilla voitaisiin parantaa. Tällä kertaa isäntänä toimi Norjan Tromssa.

Norjan työmarkkinatilanne

EURES- ja Schengen-neuvonantaja **Carolien Vandermissen** Norjan työ- ja hyvinvointihallinto NAV:sta kertoo Norjan työmarkkinoiden olleen viime vuodet muutoksessa.

– Saimme melkoisen kylmän suihkun kasvoillemme. Pari vuotta sitten tuntui siltä, että taloudessa on mikä vain mahdollista. Sitten pari vuotta sitten iski dramaattinen niukuuden aika, kun öljyn hinta romahhti. Se vaikutti kaikkiin aloihin, Vandermissen sanoo.

Pohjois-Norjassa menee kuitenkin kohtuullisesti tälläkin hetkellä. Töitä on esimerkiksi rakennusalalla ja hoiva-alalla paljon.

– Täällä pohjoisessa ei edes huomaa taantumaa. Onkin puhuttu, et-

tä Norjan talous muuttaa pohjoiseen. Rakennusalalla menee hyvin; rakennetaan hotelleja, kouluja ja infraa.

Korkeimmillaan Norjan työttömyysaste on paikallisesti 4,5 ja koko Norjassa 3,2. Pohjoisessa vain vähän päälle 2 prosenttia.

Vandermissen kertoo, että hänelle tulee kyllä paljon kyselyjä työskentelymahdollisuuksista Norjassa, mutta jostain syystä se jää kyselyn asteelle.

– Uusi sukupolvi on kyllä kiinnostunut Norjasta, mutta kielitaito tulee vastaan, eivätkä he ota seuraa-

vaa askelta. Ja ihmiset kuvittelevat, että heitä ei tarvita täällä.

Ilman kielitaitoa ei pärjää

Lapin työ- ja elinkeinotoimiston asiantuntija **Pertti Tikkala** tuntee rajan yli tehtävän työn hyvin. Tikalan erikoisalueeseen TE-toimistossa kuuluvat EURES-asiat (Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden portaali eli verkkosivu, joka yhdistää EU:n laajuisesti työnantajat ja työnhakijat.), muut kansainväliset asiat ja kansainvälinen työnhaku ylipäätään.

Töihin rajan yli

TÖITÄ:

- EURES (Eurooppalainen ammatillisen liikkuvuuden portaali): www.ec.europa.eu/eures/public/fi/homepage
- NAV (Norjan työ- ja hyvinvointihallinto): www.nav.no/
- Sveriges Arbetsförmedlingen: www.arbetsformedlingen.se/

TIETOA:

- Pohjoiskalotin rajaneuvonta: www.rajaneuvonta.fi
- KELA: www.kela.fi/kun-elamantilanne-muuttuu_oleskelu-tai-tyoskentely-ulkomailla-
- TE-toimistot: www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonhakijalle/loyda_toita/toihin_ulkomaille/index.html
- Norjan rakennusliitto Fellesförbundet: <https://www.fellesforbundet.no/>
- Ruotsin rakennusliitto: www.byggnads.se

Rajayhteistyö on vilkasta pohjoiskalotilla. Eri maiden viranomaiset, koulutuslaitokset ja muut sidosryhmät tapaavat säännöllisesti pohtiakseen, miten yhteistyö sujuisi vielä paremmin.

Perti Tikkala muistuttaa, että ilman kielitaitoa on hankalaa edes hakea työpaikkaa ulkomailta, saati saada sitä.

– Minulta kysytään paljon neuvoja siitä, miten maan pohjoisosissa haetaan työtä Ruotsista tai Norjasta. Ohjaan heitä verkkoon, sillä siellä suurin osa työpaikoista on. Norjassa se on Norjan työ- ja hyvinvointihallinto NAVin sivut, Ruotsissa AF eli Ruotsin työnvälitys, Sveriges Arbetsförmedlingen, Tikka kertoo.

– Norjassa rekrytoidaan nyt hyvin paljon metalli- ja rakennusalalla. Ne myös ovat aloja, joilla on totuttu liikkuvaan työhön, Tikka sanoo. Norjaan tai Ruotsiin ei kuitenkaan voi lähteä ihan noin vain, sillä kukaan ei tule kotoa hakemaan. – Meille tulee jonkin verran työpaikkailmoituksia, mutta pää-

osin työnhaku on hakijan omalla vastuulla. Lisäksi kielitaitoa on oltava. Neuvon minulle soittavia tekemään itsestään ruotsin- tai englanninkielisen ansioluettelon, sillä sitä tarvitaan jopa rakennusalan töissä. Työpaikkoja pitäisi siis pystyä hakemaan näillä kielillä, Tikkala neuvoo.

Tikkalan mukaan työnantajat liittävät kielitaidon voimakkaasti työturvallisuuteen. Pitää siis olla realisti; hyvälle työnantajalle ei työllisty ilman kielitaitoa. Ehkä juuri kielitaitokysymyksen takia Ruotsia pidetään helpompana paikkana kuin Norjaa.

Tikkalan mukaan suomalaisia hakeutuu aikaisempaa vähemmän Norjaan töihin, vaikka palkkataso on hyvä ja töitä olisi tarjolla.

– Kiinnostus on kuitenkin ollut kasvussa parin vuoden aikana, hän toteaa.

Rakennusliitto ei voi toimia vierailuilla mailla

Johanna Ruohola, Rakennusliiton Kemin toimiston palveluneuvoja/etuuskäsittelijä kertoo, että selvästi parhaita kokemuksia ihmisillä tulee työskentelystä Norjassa, kun siellä on päässyt työmaalle jonkun tullen kautta.

– Siellä tarvitaan suosittelijaa työmaalle. Asiat menevät selvästi paremmin näissä tapauksissa, Ruohola sanoo.

Ongelmat, joihin Ruohola törmää, liittyvät usein työntekijän sairastumiseen.

– Jos työntekijä loukkaantuu tai sairastuu Norjan puolella, on hän vakuutettuna siellä työskentelyn perusteella. Silloin Norjan työ- ja hyvinvointihallinto NAV maksaa sairauspäivärahaa.

Ongelmia tulee Ruoholan mukaan kuitenkin siinä, että kun työntekijä jää sairauslomalle, työnantaja päättääkin työsuhteen. Näitä asioita setvii Rajaneuvonta. Norjan ammattiliitto Fellesförbundet ei lupausistaan huolimatta auta, vaikka asiasta on sovittu liittojen kesken jo vuosi sitten.

Ruohola auttaa jäseniä ulkomailta työskentelyyn liittyvän vakuutus- ja todistuksen saamisessa. Hänelle soitetaan myös muissa ongelmissa, mutta Rakennusliitto pystyy auttamaan vain rajallisesti.

– Neuvomme soittamaan Rajaneuvontaan. Lisäksi neuvomme kyllä liittymään Norjan liittoon, sillä Rakennusliitto ei pysty toimimaan toisessa maassa, Ruohola toteaa. ■

Kymmenen vuotta rajan takana

MAALARI Ville Vuorjoki päätyi ensimmäisen kerran töihin Norjaan jo vuonna 2003.

– Kaveri kysyi työmaalle töihin. Niinhän se siellä menee. Sitten saa tunnettavuutta siellä ja työnantajat soittavat suoraan kysyäkseen töihin, Vuorjoki kertoo.

Vuorjoki meni ensimmäiselle työmaalleen ilman muuta kielitaitoa kuin ”kohtuullinen suomi”. Jos tuli ongelmia, hän etsi avukseen kielitaitoisen työkaverin. Pari vuotta kului samalla tavalla, mutta sitten hän alkoi pyöriä ruotsalaisten rakentajien kanssa.

– Kahvitunnilla oli vaihtoehtona joko istua yksin hiljaa tai alkaa puhua, virheistä välittämättä. Siitä se lähti ja opin kielen.

Ei palkka, vaan vakituinen työ

Työnantaja on aina maksanut reissumiehen asunon. Vuorjoki on vasta aivan viime aikoina jou-

tunut itse maksamaan asumisestaan Norjassa. Sekin kuitenkin kompensoidaan osin palkassa.

Palkkatason perässä ei välttämättä kannata juuri nyt lähteä Norjaan. Kruunun surkea kurssi aiheuttaa sen, että Vuorjoenkin tulot ovat selvästi pienemmät kuin pari vuotta sitten. Onneksi palkkasaatavia ei ole useimmiten tarvinnut odotella.

– Se, mikä täällä on hyvin, on se, että työt ovat jatkuvia. Maalareilla on vakituiset työsuhteet, ei määräaikaissuhteita. Ja sekin on hyvä, että rakentaja voi pitää kesälomat kesällä.

Norjassakin löytyy sekä hyviä että huonoja työnantajia. Vuorjoki ei ole kokenut negatiivisiaakaan kokemuksia ongelmaksi.

– Minulla kun on vähän sellaisen korpikomunistin luonne, että jos joku on sanonut ”hyvä päivä” ja minusta se on ollut vielä aamu, olen sanonut itseni irti. Siksi minä en niin hirveästi välitä. Jos ei työnantaja kohtelee hyvin, niin meikäläi-

sen puolelta paikka vaihtuu seuraavaan.

Vuorjoki kertoo, että hankalaan byrokraatiaan rajan yli työskenneltäessä hän ei ole törmännyt kuin kerran. Tänä vuonna Suomen verottaja lähetyi kirjeellä, jossa kyseltiin ulkomaantulojen perään.

– Aikaisemmin pystyi vain ilmoittamaan verottajalle, että on yli puoli vuotta reissun päällä, eikä enää ole Suomessa verovelvollinen. Nyt pitäisi sitten vuosittain ilmoittaa ulkomaan palkkatulot.

Miten kokenut rakentaja neuvoo nuoria, jotka haluaisivat lähteä Norjaan töihin?

– Älkää nielkötäkää mitään paskaa. Pitää osata pitää oikeuksistaan kiinni ja vaatia itselle kuuluvat edut. Ei niitä saa, jos ei pyydä. Täällä on vielä vähän sellainen kulttuuri, että se, joka parhaiten osaa pyytää, se parhaiten saa. ■

Salvuulinjalla Tero Laakkonen.

Puusta kuoriutuu hirttä joka lähtöön

Pudasjärvellä sijaitsevan Kontiotuotteen tehdassaleissa käy hallittu vilskemänty muuttuu hirsituotteiksi osaavissa käsissä.

Teksti ja kuvat: Eeva Vänskä

Kontiotuote on osa pohjoissuomalaista PRT-Forest-konsernia. Sen päätoimialoja ovat mekaaninen puu- ja rakennustarviketeollisuus sekä pientaloteollisuus.

Pudasjärven Kontiotuotteella on vientiä noin kahteenkymmeneen maahan. Henkilöstöä yrityksessä työskentelee kaikkiaan 224.

Kontiotuotteen luottamusmies **Kari Kellolampi** ja työsuojeluvaltuutettu **Aki Muranen** kertovat, että tehtaalla kesäaika on kiireistä. Muranen muistuttaa, että lopulta kiire ei kuitenkaan saa olla.

– Jos menee liiaksi hosumiseksi, pitää ottaa tuumaustupakki ja hoitaa asiat sen jälkeen rauhassa.

Kesä on laajennettu vuodenaika hirsitehtaalla: tuotanto pyörii täysillä maaliskuusta syyskuulle. Mutta kertokaa, miten puu kulkee metsästä tehtaaseen sisälle?

– Jos miettii raakapuuta, sen laatu on löyhtynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana. En tiedä johtuu-

ko se kiireestä korjuussa, että ei niin tarkkaan ehditä katsoa, mitä tulee mukaan, Kellolampi sanoo.

Muranen lisää, että puu kuitenkin ”paranee” tehtaalla jalostuksessa; huonot puut lajitellaan pois ennen linjalle menoa.

– Pyöreän puun sisällä löytyy tuote, siellä se lymyilee.

Tukki kulkee tehtaalla halleissa ensin sahalle, josta se matkaa kuivumaan kaappiin eli kammariin. Kun puu on tarpeeksi kuivaa, se tulee kaapista ja jakaantuu ristikkohalliin, paneelihöyläykseen, liimahirsitehtaalle tai sahalle. Kesäaikaan työntekijät pauskivat hommia kolmessa vuorossa.

Asenne kohdillaan

Laadunvalvoja **Ippo Niemelä** on ehtinyt yli 12 vuoden Kontio-työurallaan tehdä montaa hommaa. Hän on sitonut nippuja, liimannut, rimoittanut, valvonut ja keikkailut höylällä. Yhteensä takana on yli kymmenen erilaista työtehtävää.

Niemelä kertoo, että useat työn-

tekijät Kontiolla ovat moniosaajia.

– Täällä on monella pitkä työkokemus. Tehtaalla on sitoutunutta porukkaa.

Eikö tuo ole kovin haastavaa, että osaa hommat kuin hommat, kun

on kyseessä näinkin suuri tehdas?

– Mikään ei ole vaikeaa, kun on oikea asenne. Kysyvä ei tieltä eksy.

Liimahirsihallissa on noin 5 000 neliometriä, jossa työskentelee vuoroin neljä ihmistä. Lankut

Luottamusmies Kari Kellolampi (vas.) ja työsuojeluvaltuutettu Aki Muranen arvostavat Kontiotuotteella hyvää työilmapiiriä.

Ilpo Niemelä on moniosaaja.

Mika Tauriainen työskentelee sahurinkopissa ja valvoo sahalinjoja.

tulevat tänne liimattavaksi, josta matka jatkuu höyläämään. Hirsisalvokset ja erikoistyöt hoitaa robotti.

Jatkamme matkaa. Halleja on niin monta, että niitä ei äkkiseltään pysty edes laskemaan. Kuljemme suuren rakennuksen ohi, jossa puu kuivuu. Kuulemma noin 10–15-prosenttiseksi, riippuen tuotteesta.

Sahalla on asiaan kuuluva kova työn ääni. Laudat vilistävät ohi ja kulkevat tottelevaisesti ennalta määrättyä reittiä. Tapaan sahurinkopista **Mika Tauriainen**. Hän tuijottaa keskittyneesti näyttörivistöä edessään. Ikkunoiden takana puutavara liikkuu ja koneet ruksuttavat.

– Olen tehnyt sahurinhommaa nyt yhdeksän vuoden ajan. Tärkeintä on olla tarkkana, kun valvoo sahalinjoja 17 näytön kautta.

Pienet huolet

Siirrymme metelistä ja puun tuoksusta Kari Kellolammen ja Aki Murasen toimistoon. Miten menee tällä hetkellä, kun syyskuuta eletään?

– Tulevaisuus näyttää hyvältä. Ensi vuotta ollaan myymässä, Muranen kertoo.

– Ihan hyvin menee, töitä on, ja sehän on pääasia, Kellolampi sanoo.

Hän on ollut tehtaalla 12 vuotta. Mistä luottamusmies juttelee työntekijöiden kanssa, onko jotain tiettyä puheenaihetta?

Hirsipääkaupunki pani tuulemaan

PUDASJÄRVI julistautui vastikään Suomen hirsipääkaupungiksi. Sille on asiallisia perusteita, sillä kaupunki on pystyttänyt useita julkisen puolen rakennuksia hirrestä.

Tänä syksynä toimintansa aloittanut maailman suurin hirsikampus tarjoaa modernit ja turvalliset puitteet opiskeluun. Pudasjärvellä sijaitsee lisäksi hirsinen päiväkotit ja hirsirivitaloja erityisryhmille. Pian valmistuu ikäihmisten palvelutalo Hirsikartano.

Onpa kaupungissa suunnitteilla myös rypäs hirsisiä vuokra-asuntoja. Materiaali taipuu moneen. Toki Pudasjärvellä on pitkät hirsirakentamisen perinteet, mistä esimerkkinä paanukattoinen ristikirkko 1700-luvulta.

Kontiotuotteen toimitusjohtaja **Jalo Poijula** muotoilee näin:

– Puurakennus on aina ympäristöteko, puu sitoo hiiltä. Myös kansantalouden kannalta massiivipuun on kannattava materiaali.

Rakentamisen ympäristöystävällisyydessä pelkkä energiatehokkuus tai lämmöneristys ei siis ole kaikki kaikessa, vaan oleellista on tarkastella koko rakennuksen ympäristövaikutusta ja elinkaarta, taloutta unohtamatta. ■

Seuraa naurua ja sitten tiivistys: kuulemma naisista puhutaan eniten.

– Ei niin paljon ole työasioita, joita olisi pitänyt selvittää. Silloin kun itse työskentelen sahan puolella, tulee juteltua siitä, paljonko tulee tavaraa tai sen paketoinnista tai vastaavasta työasiasta, Kellolampi sanoo.

Työsuojeluvaltuutetun näkökulmasta henkilöstön työhuolet ovat pieniä.

– Työsuojeluasioista jonkun veran puhutaan, ja joskus joku haluaa kertoa kotihuolista. Jokainen ihminen on erilainen.

Yhdessä mukavaa

Työyhteisöllä on suuri merkitys, niin myös Kontiolla.

– Kun on hyvä porukka, vieteään vapaa-aikaakin yhdessä. Tehdään vaikka säännöllisiä terassia, Kari Kellolampi paljastaa.

Muranen vahvistaa, että ilmapiiri on poikkeuksellisen hyvä.

– Ei varmaan monessa paikassa tällaista yhteishenkeä ole. Tuttujen kanssa myös asioiden hoitaminen sujuu vaivattomasti.

Mikä mielestänne on haastavinta työssä?

– Olen Ilpon kanssa samoilla linjoilla, että asenne ratkaisee. Hommat hoidetaan, kaikkeen pystyy kun haluaa, Kellolampi luonnehtii.

Ei mitään ränkkänoitä

Mitkä ovat Kontiotuotteen parhaimmat puolet työpaikkana? Kellolampi luettelee säännöllisen työajan, hyvän työilmapiirin sekä varman palkan. Entä Aki Muranen?

– Aina on tekemistä, tietää että on hommia. Toiseksi täällä on huippuosaamista, ammatillaiset tekevät mielenkiintoisia töitä.

Kolmatta kohtaa Muranen joutuu hetken pohtimaan. Sitten se kirjastuu:

– Kahvipöytäkeskustelut, vaikka

ilman kahvia tai pöytää.

Kellolammen mielestä menestyksen takaa laatu, kun Muranen korostaa yhteistyön merkitystä. Molempi parempi. Kari Kellolampi li-

sää vielä yhden seikan.

– Meillä panostetaan myös kalustoon, on huippukoneet käytössä. Ei tarvitse millään vanhoilla ränkkäreillä tehdä töitä. ■

Uusi hirsinen koulukeskus Hirsikampus aloitti toimintansa tänä syksynä.

VAHVISTAMME TOIMINTAAMME HAKEMALLA

LVI-ASENTAJIA

asuntotuotantoon Etelä-Suomen, Pirkanmaan ja Keski-Pohjanmaan alueille. Päätehtäväsi on OK-, rivi- ja luhtitalojen LVI-asennukset.

ODOTAMME SINULTA

- tehtävään soveltuvaa koulutusta tai työssä hankittuja tietoja (miehellään sekä putki- että IV-asennustaito). Myös alan vaihtajien kannattaa hakea, mahdollisuus oppisopimuskoulutukseen lvi-alalle
- kokemusta asuntotuotannosta
- kykyä työskennellä itsenäisesti
- huolellisuutta, vastuullisuutta ja päätöksentekokykyä
- hyvää yhteistyökykyä ja vuorovaikutustaitoja
- kustannustehokkuutta ja kokonaisuuden hallintaa

TARJOAMME

haasteellisen näköalapaikan ja mielenkiintoisen työn kasvavassa yrityksessä sekä hyvät mahdollisuudet oman osaamisen kehittämiseen. Jätä vapaamuotoinen hakemus 31.10.2016 mennessä osoitteeseen rekrytointi@sievitalo.fi.

Lisätiedot puhelimitse Talotekniikan johtaja Jouni Kakkuri, p. 050 3595488.

KATSO KAIKKI AVOINNA OLEVAT PAIKAT
www.sievitalo.fi/avoimet-tyopaikat

SIEVITALO

Sievitalo on muuttovalmiiden omakotitalojen sekä täydenpalvelun asuntoyhtiöiden rakentaja. Toimintamme keskeisiä arvoja ovat rakentamisen ja asiakaspalvelun laatu, toimitusvarmuus sekä nyky-aikainen ja kaunis talomallisto. Sievitalo on edelläkävijä elämisen ja asumisen palveluihin perustuvan asuntotuotannon kehittäjänä Suomessa. Liikevaihto 2016 päättyvällä tilikaudella on n. 27 milj. €.

CHISU LAPPIA KEVYT SEINÄ-AINES TES-TEISSÄ **taloissa ikäviä POHJOINEN** alkuaine **GORE GREEN**

MAUNUK-SELA
EI KIINNI IKKUNAN-KEHYKSISSÄ
KYMEN-LAAKSOSSA
KARE
TYYLITAJU
TONTILLE

KYLÄ SINÄ HOKSAAT: BRITIT ÄÄNESTIVÄT JÄTTÄVÄNSÄ EU:N!

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A. Manninen

		4	6		1	3	
7	5			9		8	1
8		3	6				4
	7		8			3	
3		9	4				2
6	9				1	3	
			3				
	7	2	9	4			

		6		8	4		
	5	6		2			
		9		4	6		
9							
3		5	9			7	4
	3	8		6			
		5		2	3		
	7	3		4			

	4						1
7	3		5				
			9				2
	9		6				
	1			5			
		4		2			
3			7				
			1		8	9	
5						7	

6	2	12	5	18		17	2	4	16		4		2										
13		21		1		1	2	10	4	13		1	3	3	17	9	1	2		9		9	
10	2	7	18	23	10	2		10	13	10	10	14		12		18	23	5	2	9	18	9	12
10		7		20	3	3	15	2		9		22	3	7	3	7	3	18		4		24	
14	17	9	7	23	4	4	21		1	2	22	2		2	3	17	9	18	9	22	2	7	
	23		3	8	2	7	23	18		15		15	3	18	2		21		23			19	
10	9	2	12	11	2		7		14	19	24	2	4	13		5		12	21	17	1	9	19
	22		8	17	21	21	18	14		23		13	7	7	23	4	3	7		1		4	
16	13	7	13		9	21		5	19	5	2	17			4		6	19	1	23	17	19	
9	7	21	18	23	2	7	7	4	23		5		20		7	3	1	2		2		9	
12		20			14	9		1	9	6	9	12	21		13		1	3	3	6	2		
12	13	9	12		6	19	14	18	7	23		3		2	6	23	17	17	3	18		5	
9	4	7	2	15	2	7		21		17	13	4	2	12	20		17		9	18	4	2	15
	8		17		5	19	17	7	7	9		4		20	23	7	2	4	22	9		15	
18	2	24	3	7	13	12		21		12	2	3	17	3	7		18		13	7	18	2	7

10			15			24	2	12	12	13	2												
2	17	2	10	9		2				12													
11			17		9	5	5	3	12	2													
11	23	11	9	4		5			23														
2			23		2	18	23	12	7	13													

1	2	3	4	5	6																		
7	8	9	10	11	12																		
13	14	15	16	17	18																		
19	20	21	22	23	24																		

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

Kalojen koti televisiotehhtaassa

Rupsaktivatko pelargoniat parvekkeellasi lokakuun tullen? Veikö ensipakkanen kasvihuoneesi viimeiset kurkut? Oletko haaveillut, että keskellä kaupunkiakin voisi maajusseilla ympäri vuoden, hallaöistä piittaamatta? Haagin keskustassa näin tehdään.

Martijn Zegwaard

Salaatilla on lyhyt matka kuluttajalle vanhan tehdaskiinteistön katolta.

→ Haagin keskustassa kasvatetaan vuosittain 20 tonnia kalaa vanhassa televisiotehhtaassa.

Mitä tehdä vanhalle, autoituneelle tehdasrakennukselle? Antaisiko ränsistystä, jos se ei enää kelpaa kenellekään tehtaaksi tai toimistotiloiksi? Vai tuunaisiko sinne jättimäisen kasvihuoneen? Pohjanmeren rannalla, Alan-komaissa, puolen miljoonan asukkaan suurkaupungissa Haagissa näin tehtiin: rakennuksessa, jossa ennen valmistettiin televisioita, pukkaa nyt tomaatinversoja ja muuta vihantaa. Ja meno on vielä sitäkin vilimpää: tämän entisen tehdasrakennuksen kuudennessa kerroksessa ui kaloja! Mitä tämä tällainen meininki oikein on?

Autiotalojen uusi elämä

Ei mahtanut arkkitehti **Dirk Roosenburg** 1950-luvulla arvata, mitä hänen tehdasrakennuksessaan tapahtuu runsaan puolen vuosisadan päästä. Hän olisi ehkä pyöritellyt päätään ja ajatellut kertomuksen olevan kuin tietiselokuvasta.

Tämä Roosenburgin suunnittelema, modernismin ajan puhdaslinjainen rakennus, sijaitsee keskeisellä paikalla Haagin kaupungissa. Se on näyttävä maamerkki, jonne on suora näkyvyys kaupungin keskustasta. Se oli pitkään Philipsin TV-tehdas. Ajan saatossa ja bisnesmaailman

pyörteissä kiinteistö oli autoitunut.

Vuonna 2013 tehdas sai uuden elämän, kun Haagin kaupunki myönsi luvan rakennuksen 1 500 neliön vesikattotilaan sekä vuokrasi kuudennessa kerroksesta 700 neliön tilat UF:in eli UrbanFarmersin käyttöön. UF on sveitsiläinen cleantech-yritys, joka rakentaa suurkaupunkien tyhjiksi jääneisiin kattotiloihin kasvihuoneita kaupalliselle ruoka-tuotannolle.

Haagin UF002 De Schilde valmistui huhtikuussa 2016 puolen vuoden rakennusprojektin jälkeen. Se on Euroopan suurin keskustassa sijaitseva kattokasvihuone ja lajissaan UrbanFarmersin toinen kattofarmi. Ensimmäinen, UF001 Lok-Depot, perustettiin vuonna 2012 Baseliin. Jatkoa seuraa. UF:in kattofarmeja kohoo seuraavaksi muun muassa Sveitsiin, Saksaan, Yhdysvaltoihin ja Brasiliaan.

Pinkit tomaatit katolta pöytään

UF002 De Schilde aloitti toimintansa huhtikuussa. Siellä kasvatetaan vuosittain 50 tonnia vihanneksia, erikoisuutena muun muassa vaaleanpunaisia tomaatteja. Kuudennessa kerroksessa käy toisenlainen kuhina: siellä uiskentelee vuosittain 20 tonnia kalaa. Vihannekset ja ka-

lat myydään paikallisiin ravintoloihin ja yksittäisille asiakkaille, UF-klubilaisille. Pointtina on paikallisuus, tuoreus ja hiilijalanjäljen pienentäminen.

UF Beneluxin markkinointiasistentti **Shuang Liu** korostaa toiminnan ympärivuotisuutta ja päiväkohtaisuutta. Miksi ostaa kaupasta vihanneksia, jotka matkaavat kaukaa ja majailevat ennen ruokapöytään saapumisestaan konteissa jopa kuukauden päivät. UF:in citykasvihuoneissa kattosatoa korjataan joka aamu ja se lähteen saman tien suoraan syötiin.

Entä miksi juuri vihanneksia ja kaloja? Jutun juju on se, että perinteisten lannoitusmetodien mukaisesti kalajätteestä saadaan vihanneksille lannoitteet ja kasvit puolestaan puhdistavat kalojen vettä, eli näiden kahden kumppanuus on tarkoin harkittu liitto.

Noh, miten on? Joko sinäkin rupeisit katsomaan talosi vinttiä uusin silmin? Tekisikö mieli antaa kattopelleille kyytiä ja viritellä niiden tilalle lasikatteet, joiden alle kylvää muutamat kurpitsat kypsymään? ■

*Lupsakkaa lokakuuta toivottaen,
Irma*

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihaillemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Lokakuun vihannesvisa

1. Milloin Suomessa alettiin viljellä tomaatteja?

- a) 1510
- b) 1780
- c) 1870

0/81 (0)

2. Paljonko kurkussa on vettä?

- a) 77 %
- b) 87 %
- c) 97 %

% 6 (0)

3. Mikä on maailman eniten viljelty vihannes?

- a) kurkku
- b) tomaatti
- c) kyssäkaali

0/100 (0)

Tiedätkö, mikä on Suomen kasvihuoneisin kunta?

Suomen kasvihuoneiden kunkkukunta on Närpiö. Siellä tuotetaan noin 60 prosenttia Suomen tomaateista ja 35 prosenttia kurkuista. Niitä viljelee yli 400 kasvihuoneviljelijää noin 77 hehtaarin alalla, eli noin 105 jalkapallokentän kokoisella alueella. Kasvihuoneviljely työllistää Närpiössä arviolta 1 200 henkeä, mikä on aikamoinen määrä noin 9 400 asukkaan kunnassa.

Miten verovälttely saadaan kuriin?

Sirpa Pietikäinen ottaisi toimiluvat sellaisilta pankeilta, jotka toimivat veroparaatisten kanssa.

Teksti: Johanna Hellsten
Kuvitus: Esa Holopainen

Viimeiset pari vuotta ovat olleet kansainvälisesti nopean kehityksen aikaa, kun erilaisen verovälttelyn estämiseksi on etsitty uusia keinoja. Paljon on kuitenkin vielä tehtävää, jotta veroeurot tulisivat esimerkiksi Suomen kannalta oikeaan kassaan ja oikean suuruisena. Ammattiliitot ja erilaiset kansalaisjärjestöt ovat pitäneet asiaa esillä jo vuosia, mutta vasta viimeaikaiset skandaalit Panama-papereineen sekä kansainvälinen taantuma ovat saaneet aikaan kovan paineen tilkitä kansainvälisen verojärjestelmän aukkoja.

Suomalaisten kehitys yhteistyötä tekevien järjestöjen kattojärjestö KEPA järjesti syyskuussa seminaarin kansainvälisestä verovälttelystä ja siitä, miten se saadaan kuriin. Tilaisuus on osa KEPAn YK:n kestävä kehityksen Agenda 2030 -sarjaa. Tilaisuudessa kuultiin OECD:n apulaispääsihteri **Mari Kiviniemi**

meä, europarlamentaarikko **Sirpa Pietikäistä** sekä vero-oikeudenmukaisuusasiantutija **Lyydia Kilpeä** KEPASTA.

Mitä OECD tekee?

Euroopan taloudellisella yhteistyöjärjestöllä OECD:lla on meneillään kaksi hanketta kansainvälisen verovälttelyn suitsimiseksi, BEPS ja AEOI. Näistä BEPS koskee monikansallisia yrityksiä ja AEOI kansainvälistä ja avointa verotietojen vaihtoa eri maiden viranomaisten välillä. BEPSin alkuvaiheessa on jo mukana 120 maata, AEOI:ssa 135.

– BEPS-hanke lähti liikkeelle siitä, että monikansalliset yritykset ovat pystyneet erottelemaan toimintoja sen osalta missä toiminta tapahtuu ja missä niitä verotetaan, ihan sääntöjen puitteissa. On syntynyt mahdollisuus nollaverotukseen. Aikaisemmin OECD yritti tehdä töitä sen eteen, ettei yrityksiä verotettaisi kahta kertaa. Nyt mennään toiseen suuntaan, OECD:n apulaispääsihteri Mari Kiviniemi totesi.

BEPS-pureutuu sille harmaalle alueelle, jolla verovälttely tapahtuu sinänsä laillisesti ja sopimusten mukaisesti, mutta sitä ei voi pitää tavallisena verosuunnitteluna. Se johtaa monessa suhteessa huonoon tulokseen yhteiskunnalliselta kannalta, eli valtiolta jää saamatta mittavia verotuloja.

– Veropohjan vuotaminen ja voittojen siirto vääristävät kilpailua. Monikansalliset yritykset saavat yhdessä maassa toimivaan yritykseen nähden perusteetonta kilpailuetua. Se myös vääristää yritysten investointeja, Kiviniemi sanoi.

BEPS-hankkeessa on 15-kohtainen toimenpidesuunnitelma. Verojärjestelmästä poistetaan porsaanreikiä, luodaan vähimmäisstandardeja ja päivitetään vanhoja.

– Tärkeää on se, että mitataan ja valvotaan sitä, mitä on tapahtunut. Uusilla säännöillä on myös saavutettava tavoitteet.

AEOI-hankkeessa kehitetään toisaalta viranomaisten tietopyyntöön perustuvaa verotietojen jako-

tapaa, toisaalta järjestelmällistä ja säännöllistä, automatisoitua verotietojen vaihtoa valtioiden välillä.

– Se on avoin kaikille maille, jotka sitoutuvat panemaan toimeen kansainvälisiä standardeja, jotka koskevat tietopyyntöjä, Kiviniemi kertoi.

Automaattisessa tiedonvalvonnassa on mukana 101 maata. EU-maista suuri osa on mukana Suomi mukaan lukien. Ensimmäiset maat aloittavat tiedonvaihdon vuonna 2017 ja vuonna 2018 tulee lisää maita mukaan.

Järjestelmän laillinen perusta on kansainvälisissä verosopimuksissa. Verottajan tiedot tulevat erilaisista lähteistä.

EU:lla omat keinonsa

Europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen (kok.) totesi, että EU:n alueella pitäisi saada kuriin aggressiivinen verosuunnittelu.

– Normaali verosuunnittelu on järkevää. Teistä jokainen tekee sitä miettiessään verovähennyksiä, ku-

”Kehitysmaita ei saisi ehdollistaa noudattamaan sääntöjä, joita ne eivät ole saaneet olla mukana tekemässä.”

ten matkakustannuksia. Aggressiivinen on sitä, että tehdään keinotekoisia järjestelyjä, esimerkiksi pöytälaatikkoyrityksiä. Ei siksi, että se olisi liiketaloudellisesti muuten järkevää, vaan shoppaillaan vain verohyötyjä, Pietikäinen selvensi.

Pietikäisen mukaan EU ei pysty tekemään yhteistä uutta verolainsäädäntöä, sillä veropäätösten pitäisi olla unionissa yksimielisiä, ja aina löytyy taho, joka ei suostu. EU:lla on kuitenkin olemassa olevia keinoja puuttua verokikkailuun.

– Näitä ovat muun muassa tilinpäätös- ja -tarkastusdirektiivi. Siitä voidaan tarkistaa yrityksen verojalanjälki. Tilinpäätöksessä kysytään, onko saanut jossain suosituimmuuskohtelua tai käyttänyt veroparatiiseja. Jos siihen vastaa ei ja käykin ilmi että on, heilauttaa häkki, Pietikäinen kertoi.

Pietikäinen toivoisi, että EU:n rahanpesudirektiivissä veronkierrosta ja -välttelystä tulisi rikos.

– Tätä kautta pankeille tulisi tiedottamisvelvollisuus. Myös veronkierron avustamisesta tulisi rikollista.

EU-järjestelmän syövereissä roikkuu myös ehdotus automaattisesta verotietojen vaihdosta valtioiden välillä, samoin EU-kansalaisten veronumerosta.

– Komissio on luvannut siitä jotain jo viime keväänä, mutta asia ei ole edennyt EU:n sisäisen vastustuksen takia.

Pietikäisen mukaan hyvää voisi olla myös EU-alueen yhteinen yhteisöveropohja; kaikkialla laskettaisiin yritysten verot samalla tavalla. Lisäksi EU kaipaisi selkeää yhteistä veroparatiisimäärittelmää.

– ”Ei-yhteistyökykyisyys” pitäisi olla määritelmässä. Sellaiset pankit, jotka toimivat veroparatiiseissa, menettäisivät lupansa toimia. Yritykset, joilla olisi veroparatiisikykentöjä, menettäisivät mahdollisuutensa osallistua julkisiin tarjouskilpailuihin, Pietikäinen latasi.

Kehittyvät maat osin unohdettu

– Suuryritysten harjoittama verovälttely iskee erityisen kipeästi kehitysmaihin. OECD:n ulkopuoliset maat menettävät verotuloja 200 miljardia dollaria vuosittain verovälteilyn takia. Se vastaa koko kehitys yhteistyön arvoa! Kehittyvät maat menettävät suhteessa talouden kokoon 30 prosenttia enemmän kuin teollismaat, vero-oikeudenmukaisuusasiantuntija Lydia Kilpi sanoi.

Kilven mukaan verovälttely lisää

eriarvoisuutta maiden välillä sekä maiden sisällä.

– Kun valtiot eivät saa verotuloja, joilla rahoittaa palveluita, eivät talouskasvun hyödyt jakaudu kaikille.

Kilpi oli tyytyväinen siihen, että sekä rikkaat että köyhät maat ovat heränneet verovälteilyn haittoihin ja aloitteita verovälteilyn kitkemiseksi on tehty. Mutta:

– Meidän kansainvälisellä veropolitiikallamme, päätöksillämme ja sopimuksillamme on vaikutuksia köyhempiin maihin. Silloinkin kun se ei tunnu ilmeiseltä. Esimerkiksi Alankomaiden kautta kulkee miljardien eurojen edestä investointeja kehitysmaihin.

Kilven mukaan verouudistuksissa on se valuvika, ettei niiden perimmäinen periaate ole suojata kehitysmaita.

– Esimerkkinä automaattinen verotietojen vaihto. Siinä on paljon maita mukana, mutta Afrikka on vielä iso harmaa alue. On hyvä, että kehittyville maille on tarjolla teknistä tukea, mutta kun tietovaihto lähtökohtaisesti edellyttää vastavuoroisuutta, on sen toteuttaminen vaikeaa kehitysmailla, koska niillä on vaikeuksia kerätä tietoja.

Toinen esimerkki on OECD:n malliverosopimus. Se suosii investoinnin lähtömaan (usein rikkaan teollisuusmaan) oikeuksia kohde- maan (kehitysmaa) sijaan.

Kilpi piti myös suuryritysten julkista, maakohtaista veroraportointia loogisuusvirheenä.

– Se ei ole maakohtainen raportti, vaan se tehdään vain EU-maiden osalta ja veroparatiisimaiden kohdalla. Kehitysmaat, jotka tarvitsisivat tietoa siitä, miten kv-yritykset järjestelivät veroasioita, eivät saa tietoa, elleivät maat ole itse veroparatiisilistoilla.

Kilpi edellyttääkin, että kehitysmaita ei saisi ehdollistaa noudattamaan sääntöjä, jotka on sovittu pöydissä, joihin mailla ei ole ollut oikeutta osallistua.

– Kyllä meillä on Euroopassakin veroparatiiseja kuten Kypros, Iso-Britannian kanaalisaaret ja Alankomaat. Kun Euroopassa tehdään veroparatiisilistaa, jolla ei voi olla EU-maita, osoittaa se, että taistelussa on kaksinaismoralismia.

Kilpi ei kuitenkaan pitänyt taistelua toivottomana.

– On otettu paljon askeleita eteenpäin ja verovälteilyn vastainen iso pyörä on lähtenyt pyörimään. Nyt pitäisi vain aidosti tehdä tästä globaalia. ■

PEURUNKAAN KUNTOUTUMAAN

Kuntoutus Peurunka järjestää yhteistyössä Kansaneläkelaitoksen ja Rakennusliiton kanssa valtakunnallisesti työkykyä ylläpitävän ja parantavan Kiila-kuntoutuksen. Kurssin kesto on 13 vrk.

RAKENTAJIEN KIILA-KURSSI 65308

Tilannearvio 14.11.2016 alkaen
Avopäivä 24.1.-26.1.2017 välillä (1 vrk)
Alkujakso 29.5.-2.6.2017 (5 vrk)
Välijakso 18.9.-22.9.2017 (5 vrk)
Loppujakso 15.11.-17.11.2017 (3 vrk)
Päätösosa 9.1.-11.1.2018 (1 vrk)

Tämän kuntoutuksen tavoitteena on edistää osallistujien työ- ja toimintakykyä sekä mahdollistaa työssä jatkaminen.

Kuntoutus on tarkoitettu rakennustyöntekijöille, jotka ovat Rakennusliiton jäseniä.

Vie hakemus Kelan toimistoon. Kurssille otetaan 8 kuntoutujaa. Kurssille hakeutuessa tarvitaan voimassaoleva lääkärin B-lausunto. Kurssi on osallistujille maksuton ja Kela maksaa kuntoutusjakson ajalta kriteerinsä mukaisesti kuntoutusrahaa.

Yhteyshenkilönä Peurungassa lisätietoja antaa asiakkuuspäällikkö Jarna Ahonen, puh. 020 751 6401, etunimi.sukunimi@peurunka.fi

KUNTOUTUS

Peurunka

Ammattiliittojen asema Puolassa on heikko

Joukkovoimaa tarvittaisiin konservatiivihallituksen puristuksessa.

Johanna Hellsten

Puola on Unkarin lisäksi EU:n silmälläpidon alla. Molemmilla mailla valtaan on pääsyt oikeistonationalistinen hallitus, jonka toiminnassa on huolestuttavia piirteitä. Puolassa pahimmat uhkavat ay-toiminnan kannalta eivät kuitenkaan ole toteutuneet; liittojen toimintaa ei ole alettu rajoittaa.

Puolassa on käytännössä kaksi isoa ammattiliittojen keskusjärjestöä, Solidaarisuus ja OPZZ. Jos eroja haluaa etsiä, on Solidaarisuudessa ehkä hiukan enemmän duunarijäseniä kuin OPZZ:ssa, mutta ero ei ole kovin suuri.

Samalla työpaikalla voi toimia kymmenenkin ammattiliittoa. Työehtosopimuskeskusteluissa siis saattaa olla samassa pöydässä monta neuvottelijaa. Tämä pohjautuu muurin murtumisen jälkeiseen aikaan; monimuotoisuuden haluttiin antaa kukkia. Tätä kutsutaan myös kilpailevaksi pluralismiksi. Ammattiliitot kilpailevat keskenään jäsenistään ja vaikutusvallasta.

– Se voi olla joskus ongelma. Jos pöydässä istuu 10 partneria, on vaikeaa löytää yhteistä linjaa suhteessa työnantajaan. Moninaisuus heikentää ammattiliittoja, **Piotr Ostrowski**, OPZZ:n kansainvälisten asioiden johtaja sanoo.

Ei laajoja työehtosopimuksia

Puolassa järjestäytyminen tapahtuu yritystasolla, laajempia työehtosopimuksia on hyvin vähän. Yrityksessä ammattiliitot toimivat omina osastoinaan, jotka ovat itsenäisiä suhteessa keskus- tai alakohtaisiin ammattiliittoihin. Nämä riippumat-

tomat solut joko liittyvät isompiin kokonaisuuksiin tai sitten eivät.

Järjestäytymiseen tarvitaan lain mukaan vähintään 10 ihmistä.

– Periaatteessa on mahdollista perustaa liitto myös yritysrajojen yli tämän 10 hengen kokoamiseksi, mutta se on harvinaista. Siksi pienissä yrityksissä järjestäytymisaste on vielä pienempi kuin Puolassa keskimäärin. Puolassa tätä mikroyritystasoa edustaa yli 60 prosenttia kaikista yrityksistä, Ostrowski kertoo.

Keskimäärin järjestäytymisaste Puolassa on 17 prosenttia. Siis 17 prosenttia niistä, joilla ylipäätään on työsopimus. Vain noin 20 prosenttia koko työvoimasta kuuluu jonkinlaisen työehtosopimuksen piiriin. Niistäkin hyvin harvat ovat esimerkiksi sektorikohtaisia. Pääosa työehtosopimuksista on yrityskohtaisia. Varsinaista luottamusmiesjärjestelmää ei ole.

– Puolan järjestäytymisaste on huono verrattuna pohjoismaihin, mutta selvästi parempi kuin esimerkiksi Unkarissa. Julkisella sektorilla ja vanhoissa valtionyhtiöissä järjestäytymisaste on korkea, samoin kuin suurissa ulkomaalaisissa yrityksissä. Hassua kyllä, niissä meillä on parhaat suhteet työnantajapuoleen.

Ostrowskin mukaan OPZZ saa osin kiittää itseään alhaisesta järjestäytymisasteesta.

– OPZZ:ssa tehdään huonosti jäsenhankintaa ja järjestäytymistyötä. Toinen suurista keskusjärjestöistä, Solidaarisuus, on paljon parempi siinä. OPZZ:lla ei ole edes omaa ohjelmaa järjestäytymiseen, mutta esimerkiksi keskusjärjestöömme kuuluvalla opettajien ammattiliitolla on sellainen.

Piotr Ostrowski huokailee ammattiliittojen surkeaa mainetta Puolassa.

Minimipalkka nousee, lapsilisä voimaan

Noin vuosi sitten, kun Puolan uusi hallitus oli valittu, OPZZ oli odottavalla kannalla. Oikeistopopulistiseksi luonnehdittu hallitus on sen jälkeen tehnyt yllättäväkin sosiaalipolitiikkaa. Maassa on otettu käyttöön lapsilisä, joka on 500 zlotya (noin 120 euroa) toisesta lapsesta lähtien ja pienituloinen saa summan jo ensimmäisestä lapsesta.

Osin tästä johtuen maan minimipalkkaa nostettiin huomattavasti. Se on vuoden alusta noin 2 000 zlotya (n. 400 euroa). Työnantajat nimittäin huomasivat, että huonopalkkaiset naistyöntekijät jäivät uuden lapsilisän turvin mieluummin kotiin kuin jatkoivat työpaikassaan.

– Lapsilisän tulo näytti, miten huono minimipalkka on. Jopa työnantajat suostuivat helposti minimipalkan nostoon, Ostrowski sanoo.

Uusi hallitus myös päätti tiiputtaa eläkeiän vanhalle tasolle.

Työturvallisuuden kannalta Puola ei ole aivan pohjoismaisella tasolla. Näin hurjaa pölysaastetta syntyy keskellä kaupunkia katutöissä.

Edellinen hallitus oli nostanut kaikkien eläkeiän 67 ikävuoteen. Nyt miesten eläkeikä on taas 65 vuotta ja naisten 60 vuotta.

Huonoja palkkoja isompi ongelma ovat työsopimuksettomat työsuhteet, joita erityisesti nuorilla ja opiskelijoilla on paljon. Niin sanotuissa roskaopimuksissa ei ole lomaa, eikä niistä kerry eläkettä tai sosiaaliturvaa.

– Puolassa on suuri määrä työntekijöitä, joilla ei ole virallista työsopimusta. He toimivat joko yksityrittäjän asemassa tai projekti-kohtaisesti jossain. Heitä on hyvin vaikea saada järjestäytymään.

Puolalaisia ulos, ukrainalaisia sisään

Jotain maan palkkatasosta kertonee se, että noin 2,5 miljoonaa puolalaista on töissä kotimaansa rajojen ulkopuolella. Eniten puolalaisia työskentelee Iso-Britanniassa, Saksassa, Irlannissa ja Norjassa. Puolaan taas on saapunut lähes miljoona ukrainalaista sen jälkeen, kun levottomuudet alkoivat Ukrainassa.

– Emme olleet lainkaan valmistuneita tällaiseen määrään ihmisiä. Puola on vähän erikoinen maa Euroopassa; ennen toista maailmansotaa meillä oli isoja vähemmistöryhmiä, mutta natsien ja sen jälkeen venäläisten tekojen seurauksena vähemmistöjä ei enää ole. Yli 90 prosenttia maan kansalaisista on ”puolalaisia” syntyperältään, Ostrowski kertoo.

Tällä hetkellä noin puolet ukrainalaisista on maassa laillisesti. Toinen puoli on maassa laittomasti, esimerkiksi mafian kuljettamana. He ovat alttiita erilaiselle hyväksikäytölle.

– He eivät voi mennä miliisin puheille, koska siitä seuraisi maastakarkoitus.

OPZZ on ensimmäisenä järjestönä saanut ukrainalaiset työntekijät järjestäytymään ja heillä on nyt oma liitto.

– Me annamme apua lakiasioissa ja hallinnollisissa asioissa. Tämä on meille aivan uutta, mutta totesimme, että asioille on pakko tehdä jotain, Ostrowski toteaa.

”Vanhat dinosaurukset”

Ammattiliitoilla on Puolassa hyvin huono maine.

– Meitä pidetään ”vanhoina dinosauruksina”, eivätkä journalistit juuri kirjoita ay-asioista. Jos kadunmieheltä kysyy, mitä ammattiliitoista tulee mieleen, hän kiroilee lakkoja ja teiden tukkimista, Ostrowski sanoo.

Ostrowski kuitenkin uskoo mielikuvan olevan muuttumassa.

– Ihan kaikki eivät pidä nykyisestä neoliberalismista ja ihmiset ovat alkaneet katsoa pohjoismaiden suuntaan. Pääosa ihmisistä tuntee ylipäätään huonosti liittojen toimintaa. ■

Lastenmusiikkia 1960-luvulla syntyneille

Eero Koivistoinen: Muusa ja Ruusa. Svart Records

Jyri Vasamaa

Varhaisista kouluvuosista on jäänyt mieleen jostain syystä sairaspäivät, jotka kuuluivat sarjakuvia lukien ja niitä todella harvoja TV-ohjelmia katsoen. Televisiosta jäi mieleen erityisesti 1970-luvun puolivälin lastenohjelma, joka oli kuvitettu tämän 1971 vuonna tehdyn ja WSOYn julkaisemaan LP:n musiikkiin. Muusan ja Ruusan uusintajulkaisusta vastaa Svart Records. CD-levyn lisäksi on prässätty rajoitettu vaaleanpunainen vinyylipainos.

Tämän päivän korvin kuunneltuna suorastaan hämmästyttää levyn psykedeelisyys. Musiikki on paikoitellen niin tajuntaa laajentavaa, että mieleen tulevat 1960-luvun pahimmat happobändit. Levyn nimi voisi ollakin Happoa lapsille. Levyllä on hyödynnetty taitavasti sen ajan tekniikkaa tehosteäänissä, jotka luotiin Erkki Kurenniemen opastuksella Helsingin yliopiston musiikkiteollisen laitoksen studiolla. Albumilla käytettiin esimerkiksi Kurenniemen suunnittelema DIMI-soittimia sekä Electronic Music Studion VCS3-laitetta.

Levyllä on toki normaalimpaakin musiikkia. Eero Raittinen tulkitsee hienosti keskitemporitymisen swing-jazzin Eukon patenttiläkkeen. Vesa-Matti Loiri puolestaan jonkin-

moiseksi lastenlauluklassikoksiin jääneen Jussin talon. Myös Raittisen tulkitsema Ville ja Valle on jäänyt elämään suomalaisten lastenlauluklassikkojen sarjaan. Mainittakoon nyt sekin, että Eero Raittinen lauloi tällä levyllä salanimellä Elias Mönkönen, koska ei halunnut tämän projektin häiritsevän Tasavallan Presidentti -yhtyeen kansainvälistä uraa.

Kaikki laulut on sävelletty Kirsi Kunnaksen runoihin. Kun Kunnaksen runot ovat täynnä kielellistä iloteltua ja absurdeja tilanteita, sopii tietysti tällainen kokeellinen musiikki niihin mitä parhaimmin. Omia suosikkeja olivat aikoinaan Loirin tulkitsema nimikappale Muusa ja Ruusa sekä Taina Frazenin tulkitsema Jansmakko erikois. ■

Kiitämme: Tätä musiikkimatkaa voi suositella myös aikuisille.

Moitimme: Näin hyvää lastenmusiikkia tehdään liian harvoin.

RAKENNUSMITTAUKSEN LINJA 11.1.–16.6.17

- * Mittausohjelmat mMies (3DWIN)
- * Työmaamittaus
- * Koordinaatistot
- * Mittaus ja kartoitus
- * Työharjoittelu

KOULUTUKSEN HINTA:

475 € (sis. opetus, lounas ja kahvi)

LISÄTIETOJA:

Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET 15.11. MENNESSÄ:
kurssit@kio.fi tai p. 09 276 2778

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava p 09 276251
www.kiljavanopisto.fi, kurssit@kio.fi

KIILA Rehabilitering

för medlemmar inom byggnadsförbundet r.f,
slutåret 2016. Kursnummer 65470.

KIILA-rehabiliteringen är en ny form av yrkesinriktad rehabilitering som ska bevara och förbättra arbetsförmågan hos personer i arbetslivet, vilken ersätter TYK-rehabilitering.

För vem?

- du är under 67 år och
- du har fast anställning eller flera upprepade visstidsanställningar eller du är företagare
- du har en sjukdom eller en skada som de senaste åren väsentligt har försämrats eller de närmaste kan försämrans din arbetsförmåga och dina möjligheter att förtjäna en utkomst.

Mål:

Rehabiliteringen syftar till att trygga eller förbättra klientens arbets- och funktionsförmåga och till att öka klientens aktivitet och delaktighet i de aktiviteter i arbetet och det dagliga livet som är av betydelse för klienten.

Längd:

Rehabiliteringskurs innehåller huvudsakligen 10-13 öppenvårdsdygn i grupp (inkvartering vid behov), 1 individuell öppenvårdsdag och 2-4 individuella besök gånger. Rehabiliteringsprocess 1-1,5 år.

Tidpunkterna:

1. Bedömning av klientens situation inom tiden 28.11.2016 - 12.12.2016 (öppenvårdsdag och/eller video-/telefonkontakt)
2. Grupperperiod 3 dygn 13.12-15.12.2016
3. Grupperperiod 5 dygn 03.04.-07.04.2017
4. Grupperperiod 5 dygn 05.02.-09.02.2018
Mellan grupperperioderna hålls vid behov 0-2 video-/telefonkontakter enligt särskild överrensommelse under tiden 1 6.12.2016 - 04.02.2018.
5. Avslutande del under tiden 12.02.2018 - 06.04.2018:
(klientens individuell besök och/eller video-/telefonkontakt).

Så här ansöker du om KIILA-rehabilitering:

Besök först din företagsläkare eller hälsovårdscentral, som bedömer din situation och kan skriva ut ett B-utlåtande. Ansök om KIILA-rehabilitering på blankett KU101r och vid behov fyll tillsammans med din chef/förman blanketten KU200r. Bifoga B-utlåtandet och posta ansökan till FPA. Du kan få rehabiliteringspenning från FPA.

INFORMATION:

Simo Korkea-aho tfn. 06 483 1410
simo.korkea-aho@harmankuntokeskus.fi

HÄRMÄ REHAB

Vasavägen 22, 62375 Ylihärmä
Tfn. 06 4831 111
www.harmankuntokeskus.fi

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävissä syyskokouksessa:

- a) päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- b) päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- c) valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- d) valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- e) valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- f) valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmiehiä ja hänen varamieheensä;
- g) päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- h) asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- i) käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Risteily 28.–29.11. Tallinnaan. Lähtö klo 15.30 Harjukadun tilausajolaiturilta. Auto kulkee reittiä: Vaajakoski–Joutsa–Satama. Paikkoja varattu 50 hengelle. Matkan hinta 40 €/hlö/2hh. Ilmoittautumiset viimeistään pe 11.11., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo 040 768 8811.

Veteraanit kokoontuvat joka kuukauden ensimmäinen maanantai klo 14, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Tervetuloa kahvittelemaan ja juttelemaan!

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Kuukausikokous ke 19.10. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Uudenmaan rakentajaveteraanit

Tapaaminen pe 25.11. klo 11–14.30, Puistokulma, Talkootie 4, Hiekkaharju, Vantaa. Ohjelmassa: klo 11–12 ruokailu, klo 12–13 asbestiasetus, työsuojelusihteeri Tapio Jääskeläinen klo 13–14.30 veteraanien kuulumisia ja ajankohdaisia asioita. Ilmoittautumiset viimeistään pe 18.11., Esko Kokkonen p. 040 487 2624 tai Ensio Frisk p. 050 526 9728.

Jyväskylän osastot: 051, 052, 342, 395, 542 ja 626

Yhteiset pikkujoulut la 12.11. klo 18.30, hotelli-ravintola Revontuli, Hankasalmi. Linja-autokuljetus lähtee klo 18 Harjun tilausajolaiturista. Tarjolla jouluinen ruokailu. Tanssit alkavat klo 21. Ilmoittautumiset viimeistään ma 31.10. p. 040 506 2678 tai 050 588 2233. Hallitukset

Päijät-Hämeen osastot: 066, 177, 405 ja 604

Yhteinen syyskokous to 10.11. klo 17.30, ravintola Wanha Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tulethan paikalle ajoissa, päättämään osastosi yhteisistä asioista! Hallitukset

Vaasan alueen osastot:

075, 095, 168, 320 ja 402

Yhteistapahtuma sekä syyskokoukset pe 28.10. klo 18, Kotirannan Työväentalo, Kustaalantie 82, Vaasa. Tapahtumassa yhteinen avaus, jonka jälkeen osastot pitävät varsinaisen syyskokouksensa omissa tiloissaan. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää Rakennusliiton puheenjohtaja Matti Harjuniemi. Tilaisuus alkaa ruokailulla klo 18. Osasto 320 pitää syyskokouksen eri aikaan, osallistuvat vain tapahtumaan. Tervetuloa! Hallitukset

Vasa regionens avdelningar: 075, 095, 168, 320 och 402

Ett gemensamt möte och höstmöten fre 28.10. kl. 18, Kotirannan Työväentalo, Gustavsrovägen 82, Vasa. Vi börjar tillfället med en gemensam öppning, varefter varje avdelning håller sitt eget höstmöte skilt för sig. På mötena behandlas de för höstmöten stadgeenliga ärenden (funktionärsval 2017) och andra uppkommande ärenden. Byggnadsförbundets ordförande Matti Harjuniemi ger en översikt av fackets aktuella ärenden. Tillfället börjar kl. 18 med matservering. Avdelning 320 håller inte sitt höstmöte, men deltar annars i evenemanget. Varmt välkomna! Avdelningarnas styrelser

Os.002, Helsingin maalarit Veteraanien eli mutlarikerhon syysretki ti 18.10. Tallinnaan. Ilmoittautumiset viimeistään ma 17.10., Ensio Frisk p. 050 526 9728. Tervetuloa!

Os. 004, Helsingin sisävalmistemiehet **Syyskokous** ke 20.10. klo 17, Hotelli Presidentti, Eteläinen Rautatiekatu 4, 3. krs, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu sekä elokuvaliiput osallistujille. Uusia jäseniä kaivataan. Tervetuloa! Hallitus kokoontuu klo 16. Hallitus

Os. 007, Rakennusalojen ulkomaalaiset ammattilaiset **Syyskokous** ke 16.11. klo 17.30, Uudenmaan aluetoimiston kokous-tila, Siltasaarenkatu 4, Helsinki.

Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. **Pikkujouluristeily** 3.–5.12.Helsinki–Tukholma–Helsinki, m/s Gabriella. Lähtö la 3.12. klo 17.30, Katajanokan terminaali. Vain osaston jäsenille! Omavastuu 30 €/hlö, joka maksetaan osaston tillille FI65 8000 1871 0130 00 (viestikohtaan nimi ja syntymäaika) viimeistään su 6.11. Hitaan sisältyy: majoitus neljän hengen hyteissä (Seaside Standard), lauantaina joulupöytä klo 17.30, sunnuntaina meriaamiainen klo 8 ja illallinen 16.30. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 30.10., Helmut Jürgenson p. 040 075 8096. Matkan varanneille, jotka jättävät ilman perustelua tulematta, lähetetään lasku risteilystä. Hallitus

Os. 008, Kainuu **Syyskokous** la 12.11. klo 10, hotelli Kajanus, Koskikatu 3, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Ruokailun vuoksi ilmoittautumiset viimeistään pe 4.11., Olli Seppänen p. 040 717 1346. Hallitus kokoontuu klo 9. Hallitus

Os. 011, Tampereen maalarit ja mattomiehet **Syyskokous** ma 7.11. klo 17.30, Sorinkatu 4 A, 1. krs, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turku **Syyskokous** ti 29.11. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Juha Valonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 027, Joensuu **Syyskokous** 3.11. klo 19, kerho-huone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Toimitsija paikalla. Kahvitarjoilu. Terve-

tuloa!
 Hallitus kokoontuu klo 18.
 Hallitus

Os. 029, Kuusankoski **Syyskokous** ti 25.10. klo 18, Voikkaan Työväentalo, Voikaantie 2, Voikkaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 032, Kitee **Syyskokous** la 15.10. klo 11, ravintola Pivanka, Kesälahdentie 1, Kesälahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 053, Oulu **Syyskokous** la 12.11. klo 13, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa osallistujille lounaan. **Pikkujoulut** la 3.12. klo 18, ravintola Katrilli, Kumpulantie 1, Oulu. Omavastuu 10 € jäseniltä ja puolisoilta. Paikkoja varattu 50 hengelle ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumiset viimeistään pe 18.11., Niko Kusmin p. 044 343 9188 tai Mika Soronen p. 040 747 7861. Hallitus

Os. 076, Pietarsaari **Syyskokous** la 10.12. klo 13, Toimitalo, Ahlströminkatu 10, Pietarsaari. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 080, Vakka-Suomi **Syyskokous** ke 26.10. klo 18, Laitilan ABC:n kokoustilat, Kauppatie 8, Laitila. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. **Piknik-risteily** la 26.11. jouluruokineen. Matka on jäsenille ilmainen, seuralaiselle 40 €. Ilmoittautumiset viimeistään pe 25.10. p. 040 053 3307. Hallitus

Os. 082, Nokia

Syyskokous ti 8.11. klo 18, osaston toimisto, Pirkkalaistori 8 C, Nokia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 091, Kuopio

Pikkujouluteatteri pe 9.12. klo 19, Kuopion kaupunginteatteri, Annie mestariampuja. Kaksi lippua/jäsen/20 € kpl, sisältää: narikan ja puoliaikatarjoilun. Paikkoja on rajoitetusti, mukaan mahtuu 114 henkilöä. Ilmoittautumiset viimeistään ma 7.11., Kimmo Hirvonen rlos91@dnainternet.net tai p. 040 503 7149. Hallitus

Os. 094, Turku

Syyskokous to 3.11. klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.

Hallitus kokoontuu klo 17.30. Kuukausikokoukset joka kuukauden ensimmäinen torstai klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Pikkujoulut la 26.11. klo 19, Kylpylähotelli Rantasipi Aulanko, Aulangontie 93, Hämeenlinna. Lipun hinta 30 €/hlö, sisältäen pikkujoulubuffetin ja illan ohjelman. Illan esiintyjänä on Sanni. Lippuja myydään Hämeenlinnan aluetoimistolta, p. 040 575 8349. Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 18.10. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Pikiukkojen kokous ke 19.10. klo 12, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Aiheena: ensi kauden matka ja tapahtumat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Toimikunta

Os. 124, Toijala

Syyskokous pe 4.11. klo 18, Metsola-sali, Valtatie 5, Akaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 131, Rovaniemi

Syyskokous pe 4.11. klo 18, ravintola Turkoosi, Postikatu 1, Rovaniemi. Lopuksi ruokailu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) se-

kä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

Os. 151, Orivesi

Syyskokous la 26.11. klo 10, Cafe Herkkuhetki, Anttilantie 6, Orivesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Syyskokous ma 24.10. klo 17, Kahvila Ståhlberg, Tampereentie 12, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut 19.–20.11. kylpylähotelli Päiväkumpu. Matkan hinta 30 €/50 €. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 23.10., Tero Tiura p. 050 569 2081. Hallitus

Os. 190, Lohja

Syyskokous pe 28.10. klo 18, ravintola Gasthaus, Laurinkatu 1, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Ennakoilmoittautumiset ruokailun takia viimeistään ke 19.10., Ari-Pekka Löfberg p. 040 569 7750. Hallitus

Os. 203, Haukipudas

Syyskokous ke 19.10. klo 18, Yli-Iin kirjasto, Halametsä 1, Yli-Ii. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Sämpyläkahvitarjoilu. Hallitus

Os. 265, Vantaa

Museoretki la 29.10. Tampereelle automobiili- ja Lauri Viidan museoon. Kokopäivän retki. Tarkempi aikataulu sovitaan ilmoittautuneiden kesken. Ilmoittautumiset klo 7–20 Eskolle p. p. 045 875 0009 tai 050 402 5033.

Hallituksen kokous ti 1.11. klo 18, Puistokulma, Talkootie 4, Vantaa. Käsitellään esille tulevat asiat, keskustellaan syyskokouksen henkilövalinnoista, sähköpostin käytöstä sekä osaston toiminnan tulevaisuudesta. Pullakahvit. Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Syyskokous ja saunailta la 29.10. klo 15, Vauhtifarmi, Suonojantie 200, Perttula. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla toimitsija Jari Lindqvist. Kokouksen jälkeen ruokailu ja saunailta. Hallitus

Os. 291, Outokumpu

Syyskokous la 22.10. klo 12, Mykymäentie 23, Varislahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimi-

henkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 311, Siilinjärvi

Syyskokous ke 16.11. klo 18, ravintola Old Fox, Sorakuja 2, Siilinjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokatarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 320, Laihia

Syyskokous ti 25.10. klo 18, Laihian Kantri, Kauppatie 5, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Syyskokous ma 14.11. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 379, Polvijärvi

Syyskokous ma 24.10. klo 18, ravintola Mutakatti, Yhdistie 2 A, Polvijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ti 15.11. klo 17.30, Keski-Suomen aluetoimisto, Yrjönkatu 30, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Ville Lamberg. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! **Teatterimatka** 26.–27.11. Helsinkiin. Teatterikappale on Komisario Palmun erehdys. Majoittuminen ja ruokailu hotelli Presidetissä. Mukaan mahtuu 30 nopeinta. Omavastuu 60 €/hlö. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 23.10., Ari Pajunen p.040 054 6088. Hallitus

Os. 406, Rovaniemen putkimiehet

Syyskokous ja pikkujoulut pe 25.11. klo 18.30 City Hotel, Pekkankatu 9, Rovaniemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen vietämme pikkujouluja. Ilmoittautumiset ruokailun vuoksi viimeistään pe 18.11., jaska.varrio@gmail.com tai p. 040 181 3824. Ruokailuun on paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 425, Pudasjärvi-Taivalkoski

Syyskokous la 5.11. klo 12, ravintola Jukolan Pirtti, Jukolantie 4,

Pudasjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Paikalla toimitsija Seppo Lopakka. Tilaisuuden jälkeen ruokailu ja mahdollisesti pientä arvontaa. Tervetuloa!

Hallitus kokoontuu klo 11.

Pikkujoulut ja teatteriretki

3.–4.12., hotelli Radisson Blu, Oulu. Oulun kaupunginteatteri, esitys Jääräpää. Paikkoja 20 hengelle. Hinta: 40 €/jäsen ja 90 €/avec, maksetaan ennakkoon tilille FI45 5360 0420 0339 72. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 13.11., Taisto p. 040 546 9216. Lisätietoja kotisivullamme: <http://osasto425.yhdistysavain.fi/> Hallitus

Os. 494, Joensuun putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ti 1.11. klo 18, kerho huone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. **Jouluruokailu** pe 9.12. klo 19, ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Ilmoittautumiset viimeistään pe 25.11. p.050 338 4169 tai 040 730 9363. Tervetuloa! Hallitus

Os. 533, Turun maansiirtotyöntekijät

Syyskokous ja pikkujoulut la 19.11. klo 18, Turun aluetoimiston alakerran kokoustilat, Uudenmaankatu 6, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen osaston pikkujoulut aluetoimiston saunatilassa. Tarjolla jouluruokaa. Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Syyskokous ti 25.10. klo 18, Oulun aluetoimiston kokoustilat, Rautatiekatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 626, Jyväskylän muurarit

Syyskokous to 3.11. klo 18, Keski-Suomen aluetoimiston kokoustilat, Yrjönkatu 34, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2017) sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

ONNEA

70 vuotta

Väyrynen Unto Olavi 6.10., Kontiolahti. Os. 027, Joensuu

SAARROT

VOIMASSA OLEVAT

SAARROT 28.9.2016

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oü
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalauk ja Målning Ky
- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- HQ Rakennus Oy
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kortek RE Oü
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy

- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- PM Konstrutsioonid Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Preliia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakennustoimisto Kontek Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovax s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalauk Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

KOULUTUSTA

PUTKIASENTAJIEN URAKANMITTAUSKOULUTUS Pohjanmaan alue

Aika: pe 5.11. klo 10
Paikka: Sokos Hotel Lakeus, Torikatu 2, Seinäjoki

Kouluttajana neuvottelupäällikkö Kimmo Palonen.
 Rakennusliitto kustantaa koulutuksen ja ruokailun.

Paikkoja rajoitetusti ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ilmoittautumiset viimeistään pe 28.10., Jere Hyytinen p. 040 661 0289.

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N ELÄKELÄISTEN LOMAT 2017

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähetetään kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
 83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteisen ohjelman. Vesimaailman poreissa voit viihtyä ti-la. Omavastuuosuus 100 €/5 vrk/hlö.

Loma aikuisille/eläkeläisille 16.–21.1.2017 Hakuaika 30.11.2016 asti sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/19756>

Hakulomake paperisena:
 Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
 Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

HYVINVOINTILOMAT RY:N LAPSIPERHEIDEN LOMAT 2017

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) ja Raha-automaattiyhdistyksen (RAY) ohjeita. Valituille lomalaisille Hyvinvointilomat lähetetään kutsukirjeen ja laskun. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteesi. Lomakohde lähettää noin kaksi viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Veikkauksen/RAY:n tuella ja yhteistyössä Hyvinvointilomat ry:n kanssa.

Lomakeskus Huhmari
 83700 Polvijärvi (Joensuu)
www.lomakeskushuhmari.com

Lomakeskus Huhmari sijaitsee Höytiäisen rannalla Huhmarisvaaran kainalossa Pohjois-Karjalassa. Aikuisen omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö. Alle 16-vuotiaat pääsevät lomalle maksutta. Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan, päivällisen ja yhteistä ohjattua ohjelmaa. Vesimaailman poreissa voi viihtyä ti-la. Lastenhoito 3–6-vuotiaille lapsille ryhmähoitona kahtena päivänä (2 h/pvä).

Hiihtoloma 27.2.–4.3.2017 Hakuaika 1.10.–29.11.2016 sähköinen haku osoitteessa:
<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/19840>

Hakulomake paperisena:
 Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:
 Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

Rakennusliitto ry

Siltasaarenkatu 4, PL 307, 00531 Helsinki

Vaihde: 020 774 003

sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00

pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus

PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe 9.00–15.00

Työehtoasiat 020 690 232

Palveluaika ma-to 9.00–16.00

pe 8.30–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittämäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–12 ja 13–16.30 ja pe 8.30–12 ja 13–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO

Siltasaarenkatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto,

Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO

Kirkkokatu 1,
70100 Kuopio

Joensuun toimisto,

Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto,

Vuorikatu 11 A 6,
50100 Mikkeli

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvola
Kouvola
45100 Kouvola

LOUNAIS-SUOMI

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO

Liisankatu 18,
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

LÄNSI- JA SISÄ-SUOMI

HÄMEEN ALUETOIMISTO

Tampereen toimisto,
Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto,

Birger Jaarlinkatu 18 B,
13100 Hämeenlinna

KESKI-SUOMEN

ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO

Kemin toimisto,
Keskuspuistokatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto,

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarenkatu 4,

PL 308, 00531 Helsinki

sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

www.rakennuskassa.fi

Päiväraha hakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa

PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230

Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-pe klo 8.30–15.00

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittämäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointissa voit täyttää ansiopäiväraha hakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietojasi.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut) / Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEKVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi sen määräämällä tavalla. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyyssä aikana 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttäviä viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 173 euroa kuukaudessa (2016).
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyyssä aikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.
- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pi-

detyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.

– Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.

– Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloehdoton eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan päiväkohtaisesti ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella tai sähköisesti. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa myös liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta Hakemuslomakkeita saat liiton aluetoimistoista ja kassan nettisivuilta kohdasta ”Lomakkeet”. Jatkohakemuslomakkeita lähetetään maksu ilmoituksen mukana.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai ellet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikortusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyvä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
  - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työjaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen neljän viikon jakson aikana.
  - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
  - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta sitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

**RAKENNUSALAN
TYÖTTÖMYYSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Hakemuksia voi jättää myös alue-toimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blivit arbetslös på TE-byrån som arbetslöskande på det sätt som den bestämmer. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetslöskande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetslöskande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1173 euro i månaden (2016).
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuell frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det framgår när anställningsförhållandet började och

slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

– Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.

– Du ska separat uppge antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Dagpenning ansöks per dag på blanketten för ansökan om dagpenning eller elektroniskt. Du kan göra den första ansökan om dagpenning samt de fortsatta ansökningarna elektroniskt genom vår eTjänst. Via eTjänsten kan du också skicka bilagor till din ansökan om inkomstdagpenning. Du kommer in på eTjänsten genom att logga in via hemsidorna www.rakennuskassa.fi eller Byggnads hemsidor www.rakennusliitto.fi. Du får ansökningsblanketter på förbundets kretskontor och på kassans webbsidor under ”Lomakkeet”. Du får blanketter för fortsatt ansökan när vi skickar ut meddelandet om utbetalning.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppge barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppge eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarincome ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska fylla i alla punkter i ansökan noggrant, så att vi inte blir tvungna att returnera den för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

**BYGGNADSBRANSCHENS
ARBETSLÖSHETSKASSA
PL 135, 70101 KUOPIO**

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Mies ja nainen

Teema 20.00 lauantai 15.10.

Sukupuoliroolit nimeävä rakkaustarina käy esimerkiksi, kuinka viisikymmentä vuotta tasa-arvotyötä on muuttanut maailmaa. Vuonna 1966 miehet ajelevat ylinopeutta ralliautoilla, naiset työskentelevät kuvaussihteereinä elokuvatuotannoissa, ja lapset pakertavat yksityiskouluissa. Myös musiikki on sittemmin jalostunut: Silja Linen puhkikulunut jingle kuulostaisi nykyisin hölmöltä vaikkapa polkupyörämainoksessa, eikä Ajankohtaista kakkosta ole enää olemassakaan.

Dallasin täydelliset naiset

Ava 22.35 torstai 27.10.

Tasa-arvoevoluutiosta huolimatta kotirouvia esiintyy yhä muun muassa Texasin seurapiireissä. Ava näyttää syksyllä myös sarjoja NYC:n täydelliset naiset (kuva), OC:n täydelliset naiset (21.11.) sekä New Jersey'n täydelliset naiset (12.12.). Beverly Hillsin, Washington D.C:n, Miamin, Vancouverin, Potomacin, Ateenan, Melbournen, Sydneyn, Cheshiren, Aucklandin ja Toronton täydelliset naiset ovat Avalta unohtuneet, mutta annetakoon se anteeksi – eihän kukaan ole täydellinen.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Sorjonen

TV1 21.05 sunnuntai 16.10.

Lappeenrannassa sijaitsee vakavien rikosten erikoisyksikkö, jonne nerokas mutta sosiaalisesti kehittymätön rikostutkija hakeutuu Helsingistä saadakseen aikaa perhe-elämälle. Mutta voihan perkele, jo ensimmäinen perheillallinen keskeytyy puhelinsoittoon, koska kaupungissa on tapahtunut vakava rikos. Sarja jäljittelee kansainvälisiä esikuviaan niin uskollisesti, että se on ehditty nimetä Suomen ensimmäiseksi nordic noiriksi. Tunnari lauletaankin englanniksi.

Pako pimeydestä

TV1 21.45 lauantai 15.10.

Nerokas mutta herkkätunteinen rikostutkija Claire Church pakenee Manchesterin kauheuksia syrjäiselle saarelle Skotlanttiin. Vuosia myöhemmin manselaiselta rakennustyömaalta löytyy naisen korkokenkä, ja Clairen entinen esimies, joka on myös hänen entinen rakastajansa, kovistelee alaisensa takaisin sarjamurhaajahtiin. Hannibal Lecter ei ole nyt asialla, mutta sarjan kameratyöskentely vaikuttaa jotenkin tutulta, ja tunnarikin kuulostaa pöllityn Sorjoselta.

Tulossa teattereihin perjantai 14.10.

Inferno

Symbolologi Robert Langdon pelastaa ihmiskunnan muutaman vuoden välein aivoillaan sekä vikkelillä jaloillaan. Päätätely- ja kirikyky joutuvat jälleen testiin, kun mielipuolinen neropatti aikoo ratkaista väestöongelman tappamalla puolet populaatiosta. Ratkaisun avain piilee **Dante Alighierin** (1265–1321) teoksessa Jumalainen näytelmä, joka löytyy onneksi lähikirjastosta. Mutta mistä niistä? **Tom Hanks** kipittää talosta toiseen **Felicity Jones** kintereillään.

Lehdestä reväistystä

Pohjois-Karjalassa palokunnan hälytyksiä hoidetaan yrittäjä-vetoisesti rakentamisen ohessa.

Kauppa-lehti
30. syyskuuta.

jen hoito- ja kunnossapitotyöt, isännöinti, rakennusurakointi ja pelastuslaitoksen päivystyspalvelut. Op. 61 500. Os. Kinnulantie 1, 82300 Rääkkylä.

Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu

Tommi Samuli Tiiri, Oulu, 2792570.

Fasismi, kapitalismin korkein aste?

Äärioikeisto on noussut tapetille kuolemaan johtaneen välikohtauksen vuoksi. Tapahtuma oli odotettavissa, koska ennemmin tai myöhemmin joku kuolee, kun väkivaltaa käytetään. Aivan sama kuin työtaturmissa. Kun niitä sattuu tarpeeksi, joku on vakava.

Mielenkiintoista on, mistä äärioikeiston nousu johtuu. Itse en usko sen pahemmin nousseen, ainahan meillä on ollut muutama sata natsia, ne vaan eivät saaneet aikaisemmin julkisuutta. Nytkin aktiivisten natsismin nimeen vannovien määrä on pieni, mutta julkisuus suuri.

Tilanne ei välttämättä pysy näin hyvänä. Historia tuntee tapauksia, joissa mopo on karannut käsistä. Weimarin tasavalta on hyvä esimerkki. Meille kerrotaan kuinka hyperinflaatio loi natsismin ja siksi palkankorotusten täytyy olla maltillisia. Satu on isäntien mieleen, mutta se on satu.

Hyperinflaatio oli 1920-luvulla. Elokuussa 1923 yhdellä dollarilla sai miljoona D-markkaa ja 20. marraskuuta 4 200 000 000 000. Joulukuussa 1923 toteutettiin valuuttanuudistus. Tätä seurasi Weimarin tasavallan kultakaudeksi kutsuttu aika. Se loppui 1930-luvun lamaan. Lamaa hallittiin sipilöimällä kiky (kiroile ja kyyki) -loikka. Valtakunnankansleriksi valittiin talousasiantuntija **Heinrich Brüning**. Liberalistista talusteoriaa seuraten Brüning leikkasi valtion menoja, mukaan lukien sosiaalisektoria. Sen jälkeen valtaan nousi **Adolf Hitler**.

Tästä voisi päätellä työttömyyden ja kiky-politiikan luovan otolliset olot natsseille. Näin onkin, mutta se ei ole ainut syy. **Hannah Arendt** kuvailee kirjassaan *Totalitarismin nousu* oloja ennen natsia. Ensimmäinen maailmansota, Venäjän vallankumous ja valtioiden hajoaminen ympä-

ri Eurooppaa loi jättimäiset pakolaisjoukot, joita kukaan ei halunnut riesakseen. Ilmapiiri oli suosiollinen populistiselle liikkeelle.

Anna Kontula (vas.) epäili facebookissa, ettei natsismin syynä ole köyhyys ja syrjäytyminen, vaan ongelma on monimutkaisempi. Näin onkin. Aina meillä on köyhiä ollut, jopa kultaisella 1980-luvulla. Nyt natsismia ja rasismia lietsotaan tarkoituksella. Kohta 30 vuotta jatkunut talouslama siirtää pääomia köyhiltä rikkaille.

Karl Marx ennusti, kun pääomat ovat riittävän keskittyneet, työläiset sosialisivat tuotantolaitokset. Rikkaat tuntevat tämän ennustuksen ja pyrkivät estämään sen toteutumisen. Heille käy pääomien keskittyminen, mutta sosialisointia he eivät katso hyvällä.

Natsismi estää sosialisoinnin. Monelle rikkaalle pie-nehkö holokausti on paljon helpommin hyväksyttävä asia kun omaisuuden menetys. Koska rikkaat omistavat median, heidän sanomansa leviää. Ei tietenkään suorana huutona, uunit lämpiämään, vaan vihjailevina juttuina, joita ”aktivistit” voivat penkoa. Se tuskin on kenellekään uutinen, että ihmiset raiskaavat, murhaavat ja varastavat. Eikä niistä uutisoida kuin poikkeustapauksessa. Kun ulkomaalaistaustainen tekee rikoksen, juttu julkaistaan, mutta hienotunteisesti jätetään henkilötiedot kertomatta. Kun etusivulla loistaa rikosuutinen, joku kyllä selvittää syyllisen. Sen jälkeen huhu, tuo informaatioodan aseista tehokkain, hoitaa loput.

Meillä on kolme tietä. Natsismi, kommunismi taikka hyvinvointivaltio. Aika näyttää, mikä polku sattuu voittamaan. ■

Punakynä
Auvo Rouvinen
Kitee

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Seinäjoki

21.- 22.11.2016	Yhteismieskurssi
21.- 23.11.2016	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
21.- 23.11.2016	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
12.- 13.12.2016	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
12.- 13.12.2016	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS, Vantaa

16.- 17.1.2017	Yhteismieskurssi
16.- 18.1.2017	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1
16.- 18.1.2019	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1
6.- 7.2.2017	Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2
6.- 7.2. 2017	Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2

TYÖOIKEUDEN PERUSKURSSI luottamusmiehillä ja työsuojeluvaltuutetuille Helsinki 14.- 16.11.2016

Tervetuloa Rakennusliiton juristien vetämälle työoikeuden kurssille, jossa pureudutaan lakeihin erityisesti rakennusalan näkökulmasta. Harjoitusten kautta muodostetaan kokonaiskuvaa työelämän oikeudellisista kysymyksistä. Tehtävät sivuavat muun muassa työsopimuslakia, työturvallisuuslakia, vuosilomalakia, syrjintäsuojaa ja työaikalakia.

Koulutuksesta on hyötyä niin työsuojeluvaltuutetuille kuin myös luottamusmiehillä. Kurssilta saat välineitä ja kokemusta, joilla vahvistat edunvalvontaosaamistasi.

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävissä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus- sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutus- sopimuksen mukaisesti. Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteeri, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydähän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansion- menetystä ja opintovapaata. Useampiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen kurssien ajankohdat.

 Rakennusliitto

Lisätietoja:
Juhani Lohikoski
Sissi Kähkönen

koulutus@rakennusliitto.fi
puh. 050 366 1171
puh. 020 774 3076